Brassói Lapok

Előfizetési példány
Árusitásba nem bocsátható!

XL. évfolyam
219 szám.

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

Szerda
1934. évi szeptember 26

ELŐFZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesitő kézbesitési dijával és a pénzbeszedő inkasszó-dijával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési dij 68 lej. — Postai kézbesitéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési dij havonta 60 lej. — *Külföldre:* negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK dija hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési dijak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK SZATMÁRT!

Uj kisebbségi fiatalság

A kisebbségi kérdés válsága nemcsak mint külpolitikai probléma került előtérbe, hanem mint magának a kisebbségnek belső kiegyensulyozási törekvése is uj karaktert kapott. A felnövő uj generáció élni akar és ezt az életakaratot más erőmotivumok szövik át, mint amilyenekre a régi vezetők épitettek. Legutóbb Zilahy Lajos lapja fedezte fel az erdélyi kisebbségi fiatalság uj irányvonalát, most ezt a kommentárt ismertetjük.

A kisebbségi élet tizenhatodik évében bekövetkezett belső korfordulat, mint az érkező láz, borzong át a lelkeken. A láz nem a betegség, a láz reakció és védekezés a betegség ellen. A kijózanodás hideglelős didergésében széles magyar tömegeknek kell meglátniok, hogy ami itt kisebbségi magyar élet volt, igy nem mehet tovább, ahogy és ami ment, az megtorpant és uj utakat, uj módszereket uj megoldásokat kell találni a magyar kisebbség jövője, fennmaradása és boldogulása számára. A beteg: a kisebbségi magyarság.

Minden ilyen fordulatban, minden ilyen komplikált és beláthatatlan horderejü történelmi válság-kulminációban (mert hisz nem egyében megy most keresztül a kisebbségi magyarság) az a veszély fenyeget, hogy a helyzetfelismerők itélete a tulságos szigor vagy a tulságos egyoldaluság hibájába esik és sietve, ismert érzelmi eltorzitással mér jobbra is, balra is .Ettől a tulzástól már csak azért is óvakodnunk kell, mert régi tévedéseket követnénk el ujra s ugyanabba a gombába harapnánk, amelynek élvezetétől észokokkal óvjuk a magyar kisebbséget. Az érzelmi momentumok létezését tagadni, jelentőségüket lemosolyogni, avagy fennforgásuk puszta tényét könnyelmüen elitélni, cinizmus és ostobaság volna. Egy tizenöt éve kisebbségi sorsba került népdarabtól azt követelni, hogy érzelmi momentumok nélkül éljen, egyenlő volna azzal, mintha azt követelnők tőle, hogy szive nélkül lüktessen, vagy az agyával pumpálja vérkeringése menetét. Az érzelmi részleteket és aláfestést erkölcsi szempontból elitélni egy népnél csak a butaság vagy a tudatlanság képes.

Am ugyanigy nem eshet magyar szempontból sem erkölcsi kifogás alá az a korszerü és életre való felfogás, mely a megmaradás politikáját hirdeti, számol a világpolitikai konstellációval, s mikor reális sikon reális cselekedeteket és önvédelmet óhajt, azt mondja: ne a szivünkkel, de a fejünkkel gondolkozzunk. Ma akkor szereted népedet igazán, ha okosan, józanul és eredményesen tudsz érte cselekedni.

Kik voltak az elmult tizenöt év alatt a magyar kisebbségi életben azok, akik szív és a fej, a lehetőség és az adottság, a cél és az utak törvényszerü szintézisének és harmóniábahozásának szükségességét hirdették? Kik voltak azok, akik nagy egységekről, Dunakonföderációról, nemzetek fölötti és népek közötti békés kooperációról álmodtak, egy uj társadalom bázisán, ugyanakkor pedig részletekbe menő, tudományos helyzetfeltáro munkát vállaltak és a két kezük ügyében? Kik emelték tul szemüket a ma korlátain, miközben viszont hátsó gondolat nélkül számoltak minden reális korláttal és korlátozással? Elsősorban azok a legnagyobbrészt fiatalokból álló kisebbségi férfiak, akiket ezért a reális utkeresésért, ezért a jövőt munkáló lendületükért és korszerü magyar mentalitásukért lebitangoztak, lekommunistáztak vagy — legjobb esetben — lehazaárulóztak. Ez a kisebbségi mentalitás és az ezt hirdető fiatalság kettős malomkő közé ékelve próbált élni és gyökeret ereszteni a gáncsok, nyomások és közöny szoritásában, mert — és ez is az objektiv ténymegállapitáshoz tartozik — jövőtépitő hidszerepében népek és népek között idáig egyik parton sem talált komoly segitségre és komoly támogatásra. A kisebbségi magyar fiatalság nemcsak azért nem tudta eddig erősebben ráütni mentalitásának bélyegét a kisebbségi közéletre, mert a hivatalos magyar vezérlet és a felnőtt társadalom egyrészéről anatéma alá helyezték, hanem azért sem, mert kinyujtott kezét nem fogta meg segiteni akaró jószándékkal egy rokongondolkozásu többségi ifjuság keze. Nem volt rózsás a helyzete ennek a becsületes, emelkedett kisebbségi mentalitásnak már csak azért sem, mert a kisebbségi fiatalság mentalitását legelsősorban szociális szemlélete determinálta. A nacionalista Európa zavarában ez a fiatalság törvényszerüen a dunai népek kooperációjának közös nevezőjét a nacionalizmusok fölött, a demokrácia égisze alatt kereste és keresi. Ezt mindkét oldalon meg kell látni. Nagy érdeme ennek a fiatalságnak, hogy Sturm- és Drang-korszaka után, ellentétben az osztályszinezetü ellenzéki negativista pártpolitikával, gyakorlati életutját a realitás, a poztivizmus sikján akarja felépiteni, ami ugy a kisebbségi, mint a többségi népek szempontjából egyaránt kivánatos. Ez a fiatalság persze ma sem fekhet le esténként sziromágyra. De a jövő ezt a szukreszcenciát és ennek törekvéseit fogja igazolni.

Álmok, légvárak, illuziók és hátsógondolatok nélkül lépnek az előtérbe s nyujtják kezüket az élet, a megmaradás és megtartás munkája után. De éppen mert reálisan és józanul látnak, természetes, hogy szemüket fokozott érdeklődéssel szegezik a többségi oldal felé: megkapják-e ott azokat az élet- és munkalehetőségeket maguk és népük számára, amelyeket a történelmi fordulat konzekvenciája is sürget s amely nélkül a nagy hid aligha lehet hid, mert már itt pillér nélkül maradna.

*

Szörnyü az, hogy amiként Molter Károly kétségbeesve megállapitja, többségi oldalról még egyre késik a megértő hang a süket és sötét éjszakában.

Seletzky állitólag meghamisitott vallomását tárgyalja a vizsgálóbizottság

Mit mondott Seletzky Maniuról és Boiláról? — Mi a magyarázata Pomponiu ezredes „titokzatos" jegyzeteinek?

UICA: „Ezredes ur csak Seletzkyvel törődjék, bennünket Maniu és Boila nem érdekel!"

Bukarest, szeptember 25.

A Dimineata és a Dreptatea a parlamenti vizsgálóbizottság előtt fekvő tanuvallomások eddigi anyagából megállapitja, hogy

a Maniu-kormányt nem lehet felelőssé tenni a Skoda-rendelésért.

Kétségtelenül beigazolódott, irják, hogy *Maniu* és *Madgearu*, az akkori pénzügyminiszter, a legnagyobb körültekintéssel jártak el. A szerződés megszövegezését és az árak megállapitását katonai szakemberek végezték. Még azt sem lehet állitani, hogy a kormány exponálta volna magát a Skodáék érdekében. *Cihosky* tábornok vallomása során kitünt, hogy Maniu amellett volt, hogy Schneiderék, sőt a hazai cégek is kapjanak rendelést.

A vizsgálóbizottság egyébként megállás nélkül folytatja munkáját. A volt hadügyminiszterek kihallgatása után most a jegyzőkönyvhamisitás ismert vádjának tisztázása került napirendre. Maniu tudvalevőleg azt állitja, hogy

a Seletzky vallomását megörökitő jegyzőkönyvbe utólag több reánézve kompromittáló mondatot szurtak,

amiket utólag Seletzky legtagadott, továbbá, hogy Uica tábornok a második hadtest parancsnoka a hadbiróság egyik jelentését állitólag olyan megjegyzésekkel látta el, melyekből kiolvasható, hogy az ügynek minden áron politikai jelleget akartak adni.

A bizottság elsőnek *Hagi Stoica* alezredest, a hadbiróság volt katonai ügyészét hallgatja ki, aki aktiv szerepet játszott a Seletzky-féle botrány kipattanása után elrendelt vizsgálat során.

Kijelenti, hogy azok a jegyzetek, amikre Maniu vádját alapitja, *Pomponiu* volt főügyésztől származnak, akinek az ügy menetéről jelentést kellett tennie a hadtestparancsnokságon. *Emlékeztetés céljából készültek ezek a jegyzetek és távolról sem azért, hogy szövegük alapján a jegyzőkönyvet meghamisitsák.*

D. R. Joanitescu: Milyen időközökben terjesztette elő jelentéseit Pomponiu ezredes?

Hagi Stoica: Minden nap. Sőt megesett, hogy naponta kétszer-háromszor is.

A katonai főügyész jelentéstételre megy

D. R. Joanitescu: Természetesen csak azokról a fejleményekről tett jelentést, melyekről gondolta, hogy érdekelni fogják a hadtestparancsnokot. Azon a napon, a mikor ön kihallgatta Seletzkyt, bizonyára egész sereg uj és érdekes dolog került napvilágra. Mégis hogyan magyarázható meg, hogy Pomponiu ezredes *csak ezzel a két jegyzettel megy jelentéstételre.* A többi nem érdekelte a hadtestparancsnokot?

Hagi Stoica: Ez április 1-én történt. Azonnal jelentettem Pomponiu ezredesnek mit vallott Seletzky Maniuról és Boiláról. Az ezredes másnap ment jelentéstételre. Hogy el ne felejtse a dolgokat, utasitotta a hadbiróság jegyzőjét: foglalja össze röviden Seletzky vallomását. Ugy látszik jól emlékezett a vallomásra, mert a jegyző papirra vetett sorait utóbb

a jegyzőkönyv alapján sajátkezüleg kiegészitette.

D. R. Joanitescu: Szóval alezredes ur szóbeli jelentése alapján Pomponiu ezredest leginkább a Maniuval és a Boilával folytatott tárgyalások érdekelték.

Hagi Stoica: Erről beszélt Seletzky...

D. R. Joanitescu: Pomponiu ezredes ezalkalommal szokása ellenére, ahelyett, hogy röviden összefoglalta volna a vádlott vallomását, *a szószerinti válaszokat jegyzi le és egészili ki.*

Hagi Stoica: Erről tessék Pomponiu ezredest megkérdezni.

D. R. Joanitescu: Miért nem vitte fel a vallomást teljes egészében?

Hagi Stoica: Mindnnap jelentést tett az ügyről.

D. R. Joanitescu: Miért érdekelte őt csak ez a rész?

Pop Valér: Majd megkérdezzük Pomponiu ezredest.

Uica tábornok vallomása Seletzky kihallgatásáról

Uica tábornok kihallgatása következik.

Pop Valér: A Seletzky-pör során érintkezésben állott-e tábornok ur a katonai főügyésszel?

Uica: A katonai főügyésznek minden-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

nap jelentést kell tennie az aznap történtekről:

Pop Valér (több papirlapot nyujt át Uicanak): Emlékszik-e tábornok ur erre a jelentésre?

Uica: Igen, emlékszem.

Pop Valér: Mikorról van keltezve?

Uica: Ezt nem tudnám megmondani. Azóta sok minden történt. A grivicai munkászendülés és más események...

Pop Valér: A jelentést, miután tábornok ur megjegyzéssel látta el, visszaadta a főügyésznek?

Uica: Igen. Még számmal se volt ellátva. Elolvastam és visszaadtam.

Pop Valér: A megjegyzéseket ön irta rá?

Uica: Igen, az én irásom.

Pop Valér: Kérem, tábornok urat, sziveskedjék felvilágositani bennünket arról: mi az értelme ennek a pár sornak?

Uica: Seletzky azt állitja, hogy tárgyalt Boilával és Maniuval. Én azt kérdem: *mit tárgyalt az egyikkel és mit a másikkal?* Tovább ezt állitja Seletzky: „1929 julius 20-án darabonként 1055 lejes ár alapján, lövegrendelést kaptam". Mire megjegyeztem: *„Nem tartom valószinünek az árat".* Magánuton ugyanis arról értesültem, hogy a lövegek sokkal többe kerültek. Tovább: „Kijelenti, hogy ismeri Boilát". Megjegyzésem: *„Csak ismeri? nem tárgyalt vele?"*

Pop Valér: Tehát tábornok ur pontosabb információkat akart.

Uica: Az előző szóbeli jelentésekből megtudtam hogy Seletzky *tárgyalt* Boilával. Most meg csak annyit mond, hogy *ismeri.*

Pop Valér: Látta-e tábornok ur azokat a jegyzeteket, melyekről azt állitják, hogy Seletzky tudta nélkül illesztették be vallomásába?

Uica: Azt hiszem igen. Pomponiu ezredes mindennap jelentést tett nekem a Seletzky- és a grivicai pörről.

Pop Valér: A vizsgálat során befolyásolta-e tábornok ur valamilyen formában a katonai főügyészt?

Uica: Soha. Bennünket az ügy politikai része nem érdekelt. Csak azt ajánlottam a nyomozást végző közegek figyelmébe, hogy deritsék ki: *honnan, kiktől szerezte Seletzky a nála talált katonai iratokat.*

Pop Valér: Adott-e tábornok valakinek is utmutatást arra nézve, hogy valamilyen formában a Maniu és a Boila nevét is belekeverjék az ügybe?

Uica: Isten mentsl Sőt mi több: azt is felesleges nek tartottam, hogy Maniut és Boilát tanuként beidézzék. A főügyésznek szószerint a következőket mondtam: *„Ezredes ur, csak Seletzkyvel törődjék. Bennünket Maniu és Boila nem érdekel".*

Uica tábornok tanuvallomása ezzel végetér. Utána valószinüleg Pomponiu ezredest hallgatják ki.

Megnyilt Istambulban az Interparlamentáris Unió 30-ik értekezlete

Istambul, szeptember 25

A Boszporus partján levő Dolma Bagtse nevü volt szultáni palotában, amely egyike a régi Konstantinápoly legragyogóbb épületeinek, vasárnap délelőtt összeült és megnyilt az Interparlamentáris Unió 30-ik értekezlete. Ezen a konferencián, amely az első nemzetközi értekezlet Törökországban, harminc állam képviseletében vesznek részt népes delegációk.

Az interparlamentáris konferencián Kemál pasa is megjelenik.

Kisebbségi ne álmodjék városi kinevezésről

Marosvásárhely, szeptember 25

A marosvásárhelyi interimár egy iroda alfőnöki, egy könyvelői és egy számtiszti állásra herdetett pályázatot.

A három állásra negyvennyolcan jelentkeztek, közöttük igen sok kisebbségi. A kinevezések hétfőn megtörténtek, de egyetlen kisebbségit sem nevezett ki az interimár, holott a három állás közül kettőt azelőtt magyarok töltöttek be. A város polgárai elvárák volna, hogy a kinevezéseknél Marosvásárhely magyarságának számarányát legalább szimbólikusan elismerik és legalább egy állásra neveznek ki kisebbségit.

Hiu remény.

Biharmegyében 345 köztisztviselőt és közalkalmazottat rendeltek nyelvvizsgára

Nagyvárad, szeptember 25

Nagyváradon hétfőn délelőtt kezdődtek meg a vármegyeházán a kisebbségi köztisztviselői nyelvvizsgák. **Az egész vármegyéből 345 kisebbségi köztisztviselőt és közalkalmazottat rendeltek nyelvvizsgára.** Ezek között vannak természetesen a nagyáradi, nagyszalontai és belényesi városi tisztviselők és alkalmazottak is, aztán a jegyzőkön kivül a jegyzőségi kisegitő személyzet és a falusi alkalmazottak. **Nem tett kivételt a rendelet a bábáknál, temetőőröknél, utbiztosoknál és halottkémeknél sem.**

A vármegyei prefekturán érzik is, hogy az egészen alacsony rangban levő „közalkalmazottak" vizsgára rendelése árt a nyelvvizsgáztatás tekintélyének. Az alprefektus kijelentette, hogy az egyszerübb embereknél a vizsga is nagyon egyszerü lesz, mindössze a **„szakmájukba vágó dolgokról tesznek fel nekik néhány könnyü kérdést".** A bábáknak például le kell irniok a nevüket, aztán be kell jelenteniök egy ujszülöttet ugy, a mint azt a „mesterségükben" különben is gyakorolniok kell. Az alprefektus annak a reményének adott kifejezést, hogy **a „vizsgák általában sikerülni fognak".** A végső szót azonban a miniszteriumabn mondják ki...

A legujabb hivatalos kimutatás szerint

Több mint kétezer halottja és tizenháromezer sebesültje van a japáni tájfun-katasztrófának

Néha 468 kilométeres sebességet is elért az irtózatos fergeteg

Tokió, szeptember 25

A multheti rettenetes tájfun-katasztrófa veszteséglistája még mindig folyton gyarapszik, annak megfelelőleg, ahogyan a romokat eltakaritják és az áldozatokat számba veszik. Amig a vasárnap esti hivatalos kormányjelentés 1926 halottról, 5533 sebesültről és 180 eltüntről számolt be, a legujabb jelentés szerint a halálos áldozatok száma már meghaladja a kétezret. A legutóbb kiadott hivatalos beszámoló szerint a halottak száma 2064, a sebesültekét 13.363 és az eltünteké 258.

Ilyenformán az irtózatos fergeteg összesen mintegy 16 ezer emberéletben tett kárt. Miután az eltüntek száma több mint 250, bizonyosra vehető, hogy ezek jórésze is elpusztult s hogy végeredményben a halálos áldozatok száma a mentési munkálatok végetértével el fogja érni a kétezerötszázat.

A japán időjárásvizsgáló állomások megfigyelései szerint különben a tájfun néha másodpercenkénti 130 métert, azaz óránként 468 kilométeres sebességet is elért.

A fiatal Cuza el van ragadtatva Hitlertől

Zsidóellenes „világfrontról" beszélt Botoşaniban az antiszemita-liga „rohamcsapatainak" vezére

Botosani, szeptember 25

Cuza György egyetemi tanár, Cuza professzor fia, az antiszemita liga ugynevezett rohamcsapatainak főnöke, vasárnap a botosani köztemető mögött elterülő mezőn tartott népgyülés keretében beszámolt németországi utjáról. Az antiszemita vezér nagy áradozással beszélt Hitlerről és arról a „700 ezer hitleristáról, akik a nürnbergi kongresszuson a legnagyobb rendben vonultak el a Führer előtt".

Kijelentette, hogy Nürnbergbe azért utazott, hogy ott 35 állam képviselőinek(?) a társaságában megalkossák az antiszemiták világfrontját.

Ezt a tömörülést — szerinte — a Cremieux által alapitott „Zsidók világszövetsége" tette szükségessé. Cuza György beszéde után a gyülés hüséget szavazott az antiszemiták romániai vezérének. — Rendzavarás nem történt.

Szerelmi dráma régi receptre

Lelőtte hütlen szerelmesét egy fiatal konstancai urileány

Konstanca, szeptember 25.

Megrendítő családi dráma történt vasárnap délután Konstancában.

Az ügy közelebbi részletei a következők:

Vasárnap délután 6 órakor a konstancai Grivizei-utca 2. számu háza előtt megállott egy bérkocsi, amelyben vérző testtel, eszméletlen állapotban Frumoseanu főhadnagy, a konstancai 34-es gyalogezred tisztje feküdt. Az ájult főhadnagyot egy tiszttársa segitette le a kocsiról és vitte be a lakásba. A kivonult mentőknek Frumoseanu főhadnagy kisérője csak annyit mondott, hogy a főhadnagy szerencsétlenségnek esett áldozatul, de minden közelebbi részletes felvilágositást megtagadott. A rendőrség meginditott nyomozása rövidesen megállapitotta, hogy Frumoseanu főhadnagy nem szerencsétlenség, hanem büntény áldozata.

A vizsgálat során kiderült, hogy Frumoseanu főhadnagyot Stefania Amuralin fiatal urileány, a konstancai rendőrlegénység parancsnokának leánya lőtte le.

A fiatal leány két év óta együtt élt a főhadnaggyal. A hajdani rajongó szerelem a két év alatt elkopott és a főhadnagy más, gazdagabb és előkelőbb leánnyal akart házasságra lépni. Stefania Amuralin elhatározta, hogyha gyilkosság árán is, de megtartja magának szerelmesét.

Vasárnap délután, miután a szombat éjszakát és a vasánap délelőttöt együtt töltöttékés a főhadnagy örökre távozni akart, a leány a revolveréhez nyult és lelőtte szerelmesét.

Azután sirva feltelefonálta Frumoseanu egyik barátját, aki hazavitte a lakására a sulyosan megsérült embert.

Stefania Amuralint letartóztatták. A főhadnagy állapota nagyon sulyos, sok szerencse kell ahhoz, hogy életben maradjon.

Hétmilliós tehertételtől szabadul meg Csikmegye

Csikszereda, szeptember 25.

Két évvel ezelőtt, hosszas kilincselésre, a pénzügyminisztérium mellett müködő szakbizottság kimondotta, hogy *a közbirtokosságok és más erkölcsi testületek holtkézi vagyonai után kivetett illeték-egyenérték-adókat törölni kell.* A határozat megvolt, a pénzügyigazgatóságok és adóvégrehajtók azonban nem törődtek vele, foglaltak és árvereztek, mert a minisztérium elfelejtette értesiteni őket a szakbizottság határozatáról.

Most aztán, ujabb sürgetésekre és panaszkodásokra, a pénzügyminszter is rendeletet adott ki, hogy terjesszenek kimutatásokat eléje a szakbizottság határozata értelmében törlésre kerülő illetékegyenérték-adókról, hogy a törlés megtörténhessék. Addig is a már kitüzött ilyenértelmü árveréseket fel kell függeszteni.

Csikmegye a rendelet értelmében 7 milliós nehéz tételtől szabadul fel. Ennyit követeltek rajta illetékegyenérték-adó cimén. A már ezen a cimen befizetett adókról nem szól a pénzügyminisztériumi rendelet semmit. *Az érdekelt közületek most azt szeretnék kiharcolni, hogy a jogtalanul felhajtott adókat legalább irják javukra, ha már az összegek visszakapására nem sok reményük lehet.*

Közigazgatási per a nagyváradi jogi fakultás beolvasztó határozata ellen

Nagyvárad, szeptember 25.

A nagyváradi jogi fakultás és a kolozsvári jogi fakultás egyesitését hatalmas harcok előzték meg. Sajtókampányok és tüntető felvonulások követték egymást. A nagyváradi fakultás az egybeolvasztás mellett foglalt állást, a kolozsváriak viszont minden erejükből tiltakoztak ez ellen. A kormány végre is 1934 augusztus 22-én királyi dekrétummal elrendelte a két fakultás egyesitését. A rendelet megjelent a hivatalos lapban és erről a határozatról értesitették mindkét egyetemet

A kolozsvári jogakadémia tanácsa ülést tartott és ezen felolvasták *Boila* Romulusz dékánnak a közoktatásügyi miniszterhez irt levelét, amelyben a dékán kifejti a kolozsvári fakultás véleményét A kolozsvári jogi fakultás tanácsa az ülésen a következőket állapitotta meg.

1. A királyi dekrétum, mely az egybeolvasztó határozatot tartalmazza, egy törvényhozó rendelkezést tartalmaz, amelynek a meghozatalára az alkotmány a kormánynak nem ad jogot.

2. A rendelet ellentétben van az 1934 julius 9-én hozott törvényszakasszal, a mely csak a hivatalok és egyes intézmények egyszerüsitését irja elő.

3 Egy fakultás megszüntetése és tanárok dotálása csak a parlament által megszavazott törvények által lehetséges. Nem lehet előirni az egyetemi tanácsnak, hogy ugy változtassa a katedrák helyét, mint a fenti rendelet teszi.

4. A kincstár egyszerüsitésének érdekét nem szolgálja az egybeolvasztása a két város jogi fakultásának.

5. A jogi fakultás tanácsa nem fogadja el az egyebolvasztó rendelkezést és miután megállapitja, hogy illegális volt a két fakultás egyesitése, elhatározta a tanács, hogy

közigazgatási pert inditanak a rendelet ellen és kérik annak azonnali megsemmisitését és a tárgyalásig a rendelet azonnali felfüggesztését.

A kolozsvári jogi fakultás tanácsának határozata általános feltünést keltett.

Szvoboda Ausgusztin rémtette...?

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Élénk tevékenységbe kezdtek a liberális-párt baloldali elemei

A szász hitleristák vizitjének első eredményei: a német hivatalos sajtó tiltakozása és egy sajtópör

Aláirták a román—görög kereskedelmi szerződést

Bukarest, szeptember 25.

A liberális ifjuság baloldali elemeit tömöritő „H-csoport" vasárnap két helyen is gyülésezett: Bukarestben és a temesmegyei Nagyszentmiklós községben. A fővárosi értekezleten *Mosoiu* Tibor képviselő nagyváradi polgármester elnökölt. Kiadott kommünikéjük szerint a H-csoport a legteljesebb támogatásáról biztositja *Tatarescu* miniszterelnököt és *Bratianu* Dinu pártvezért. Tekintettel arra, hogy a párt jövendő sorsa elsősorban a kormány munkaprogramjának megvalósitásától függ,

a csoport szükségesnek tartja, hogy a kormányzási tevékenység során minden tartomány és minden komoly munkára alkalmas erő szerepet kapjon.

A H-csoport a közélet megtisztása érdekében a legerélyesebb szankciókat követeli, melyekre nézve egyébként a párt programja is határozott igéretet tartalmaz.

Nagyszentmiklós községben *Jamandi* Viktor belügyi alminiszter, a H-csoport vezére tartott nagy beszédet. Tatarescuban Duca politikai programjának megvalósitóját látja. A miniszterelnök, *aki szintén a párt baloldalán foglal helyet*, a király bizalmából és a párt akaratából került a kormány élére, hogy felelősségteljes állásában Duca végrendeletének hiánytalan végrehajtása fellett őrködjék.

A liberális párt 1928-ban aképpen találta meg politikai egyensulyát, hogy megértve az idők szavát, a néphez fordult.

A nemzeti-parasztpárt „parasztállamával" szemben a liberális párt a társadalmi erők békés tömöritése utján akarja megtalálni a jobb jövő gazdasági és társadalmi föltételeit.

Az alap, amire épit: a nemzet akaratán nyugvó alkotmányos monarkia. A Nemzet és a Király, ez a két nagy valóság fogja kalauzolni a pártot további utjain.

BONYODALMAK AVERESCU SZEBENI UTJA KÖRÜL

Averescu marsall nagyszebeni szereplése és a látogatás, amit a hitlerista vezérek tettek nála, eléggé sulyos bonyodalmakat okozott szász politikai körökben.

A hivatalos német párthoz közelálló lapok felszólitják az Averescunál vizitelő politikusokat: számoljanak be arról, mit tárgyaltak a néppárt vezérével?

Egyben megjegyzik, hogy a szász nép nevében csak az arra hivatott politikusoknak van joguk beszélni s igy visszautasitanak minden olyan beavatkozást, mely csak az illető személyek egyéni felelősségére történhetik.

A nagyszebeni „vizit"-nek német részről előreláthatóan más folytatásai is lesznek.

A hitleristák vizitjével egyébként Ralea egyetemi tanár is foglalkozott, aki „Averescu-Fabritzius" cimmel cikket irt a nemzeti-parasztpárt hivatalos lapjába, melyben többek között azt állitja, hogy a marsall az 1907-iki parasztlázadás alkalmával többezer parasztot végeztetett ki s m sem riadna vissza hasonló megtorlástól, ha alkalma adódnék rá.

A cikk emlitett kitételeiért ma Averescu marsall panaszt nyujtott be az ilfovi ügyészséghez.

A sajtópör kimenetele elé politikai körökben ragy érdeklődéssel néznek.

MIHALACHE,

a nemzeti-parasztpárt vezére a jövő hét folyamán Olaszországba utazik, ahol a korporativ (szakképviseleti) rendszert fogja közelről tanulmányozni.

A bukaresti lapok nagy jelentőséget tulajdonitanak Mihalache legujabb királyi kihallgatásának és a nemzeti-parasztpárt uj programjával hozzák összefüggésbe.

ALÁIRTÁK A ROMÁN—GÖRÖG KERESKEDELMI SZERZŐDÉST

Hétfőn délután aláirták a román—görög kereskedelmi szerződést, melynek értelmében Görögország kötelezi magát, hogy a Romániából importált petróleumtermékek ellenértékének 50 százalékát devizával, a többit pénztári jegyekkel egyenliti ki.

Izgalmas jelenetek a temesvári kommunista-pör tárgyalásán

Temesvár, szeptember 25

A nagy kommunista per ötödik napja nem hozott különösebb meglepetéseket. A kihallgatások folyamán a nagy per most már észrevehetőleg egy mederbe terelődik: **Wurmbrandt** provokáló viselkedése dacára is sorozatosan fenntartják a vádlottak azt az állitásukat, hogy a koholt kommunista perbe **ártatlanul** kerültek bele.

Adler József fővádlott a hétfő délelőtti kihallgatása folyamán tagadta, mintha bármilyen szerepe is lett volna a kommunista pártban, vagy mintha azzal bármilyen kapcsolata lett volna. Adler épugy, mint az eddig kihallgatottak, kijelentette, hogy irásbeli deklarációkat csak verés kényszere alatt tett.

Adler elmondja, hogy megfordult abban a vallató szobában, amelyet a vádlottak „halálkamrának" neveznek. Ott a vallatásokban Wurmbrandt is részt vett, aki őt állatian elverte.

Wurmbrandt, aki a törvényszék leplezetlen szimpátiáját birja, izgatottan felugrik helyéről és magából kikelve ordit:

— Kommunista hazugság!

Adler szintén izgatottan visszakiált:

— Tagadni van pofája?

Adler kihallgatása után **Rácz** Mária fővádlottnő kihallgatására került sor. — Rácz Mára, aki a két hónappal ezelőtt lefolyt tárgyalásokon idegösszeroppanást szenvedett, hordágyon fekszik.

Rácz Mária elmondja, hogy ugy tartóztatták le, hogy lakásán nővére egy csomagját találták — amelyet ő nem bontott fel, tehát nem tudhatta, mi van benne — és abban röpcédulát találtak. Ő is kijelenti, hogy kényszer alatt irt csak alá vallomást a szigurancán és semmi köze a kommunista mozgalomhoz.

Rácz Mária védője, **dr. Bürger** Ernő kérdést intéz dr. **Brudariu** védőhöz:

— Igaz-e, hogy Rácz Margit meglátogatta Temesvárt az ügyvéd urat?

Dr. Brudariu válaszol: — Rácz Margit tényleg meglátogatott Temesvárt. Rendkivül elegáns volt. Jelenleg Bukarestben él, ahol egy fővárosi szigurança-ágens barátnője.

Bürger, dr. Brudariu védő kijelentésének jegyzőkönyvbevételét kéri, annak a ténynek megállapitására, hogy Rácz Margit tényleg provokatőr.

A következő vádlott Fellner Mór, aki kijelentette, hogy ő is gyüjtött a munkanélküliek segitségére, azonban nem kommunista.

A tárgyalást délután folytatták.

Ujra szaporodik az érettségi-vesztőhely fiatal áldozatainak a száma

65 százalékos buktatás az őszi kolozsvári érettségi-vizsgáztatás irásbelijén — Nem engedték meg a kisebbségi tanulóknak, hogy a latin vizsgaszöveget anyanyelvükre forditsák

Kolozsvár, szeptember 25.

Az Angelescu-féle érettségi rendszer a tavasztól fogva semmit sem veszitett kegyetlen erjéből. Erre enged következtetni az őszi pótérettségi vizsgáztatások kolozsvári megdöbbentő eredménye, amely arra mutat, hogy *az érettségi vesztőhely talán még a tavaszinál is keserübb könynyektől áztatott állomása lesz az életbe induló kisebbségi ifjuságnak.*

A kolozsvárra kinevezett érettségiztető bizottság előtt *103 növendék jelentkezett.* Javarészük természetesen kisebbségi diák, miután a tavasszal is a kisebbségieket buktatták el nagyobb számarányban. Az irásbeliek már lezajlottak a Regina Maria nevü leányliceum tantermeiben. Az eredményt hétfőn reggel hirdették ki és a kihirdetett eredmény valósággal hátborzongató.

A 103 vizsgára jelentkezett növendék közül már az irásbelin elbuktattak hatvanhatot s igy csak 37 állhat a szóbeli vizsgára.

A buktatási arányszám 65 százalékos s ha tekintetbe vesszük azt, hogy az átmentek közül *15 a tordai állami fiugimnázium növendékei közül került ki, könnyen kiszámithatjuk, hogy a kolozsvári bizottság elé utalt hét magyar középiskola növendékei közül mindössze 22-nek sikerült az irásbeli.*

A növendékek közötti elkeseredés szinte leirhatatlan. Az általános vélemény az, hogy a feladott tételekhez szinte egyetemi müveltség kellett volna, annyira nehezek voltak. A kisebbségi diákok helyzetét még megnehezitették azzal is, hogy *bár a törvény szerint a tanulók a latinból feladott szöveget anyanyelvükre is fordithatták volna, a bizottság csak a román nyelvre áttett dolgozatokat fogadta el*

s igy a magyar diákoknak egyszerre két idegen nyelv nehézségeivel kellett megküzdeniök. Ez az indokolatlan s egyben törvénytelen megszigoritás természetesen erősen megnövelte a buktatási arányszámot.

A szóbeli vizsgálatok egyébként kedden reggel 8 órakor kezdődnek. A jelek arra mutatnak, hogy itt is tovább tizedelik a szerencsétlen meggyötört érettségizőket.

Kedvezőbb ajánlatot követelnek a Brassói Népbank kisbetétesei

Elkeseredett hangulatu gyülés eredményeként hattagu bizottságot küldtek ki a bankvezetőséggel való egyezkedésre

Brassó, szeptember 25.

Vasárnap délután fél 5 órai kezdettel az Iparegylet kerti éttermében a Brassói Népbank Rt. betéteseinek egyrésze tartott gyülést, hogy leszögezze magatartását azzal az ajánlattal szemben, amelyet a bank a julius 19-ikén tartott közgyülése határozatából kifolyólag az igazgatóság tett. Eszerint a bank kész kiegyenliteni az 1931. julius 23-ikán fennállott tartozások 20 százalékát s a fennmaradó követelés további 30 százalékát 1935. február 1-től kezdődőleg 16 félévi részletben. Tehát 44 százalékos téritést ajánl 8 év alatt, azzal, hogy 1942-től kezdve a kvótán felüli bevétel-, vagy vagyontöbblet háromnegyed részét is a betétesek kielégitésére forditja.

A gyülést, amelyen 100—150 betétes jelent meg, akik a bank összes betéteinek mintegy tizedrészét képviselték, **Lázár Sándor** kereskedő nyitotta meg. Határozati javaslatot olvasott fel. abban az értelemben, hogy küldjenek ki egy 12 tagu bizottságot, amely vizsgálja felül a bank vezetőségének az utóbbi 3 év alatt kifejtett müködését s állapitsa meg a tényleges vagyonállagot, abból a szempontból, hogy a betétesek nem elégithetők-e ki nagyobb mértékben és előnyösebb feltételek mellett? Két tábor alakult ki a gyülésen. Az egyik, amely kisebbségben maradt, **Zoltán** Gyula dr.-ral az élén, szemérmetlennek minősitette az ajánlatot s azt javasolta, hogy bizzák az ügyet a biróságra. Ezzel szemben **Cipu** dr., nyug. pénzügyigazgató, majd Nagy László dr. megfontoltságra intettek s rámutattak arra, hogy a bank tönkretétele nem áll érdekükben a betéteseknek. Nagy László emellett főként azt emelte ki, hogy a hitelezőknek bizonyos tekintettel kell lenniök az adósok táborára is, mert nem üthetik agyon embertársaikat.

Barthos volt igazgató is a megegyezés mellett foglal állást s javasolja az ajánlat feltételes elfogadását. **Kolumbán** József dr. csikszeredai ügyvéd bejelenti, hogy a csiki betétesek 80—90 százaléka elfogadta az ajánlatot.

Tüzes András, valamint **Bobes** Sándor ujabb hozzászólása után a gyülés tulnyomó többsége elvotette Zoltán Gyula dr.-nak azt a javaslatát, amelybe szakértőként Barthost, tagokként pedig Bobes Sándort, Cipu János dr.-t, Nagy László dr.-t, Lázár Sándort, Tascu Taliut és Hanics Jánost választották.

A bizottság tárgyalásba bocsátkozik a bank vezetőségével, aziránt, hogy tegyen uj, elfogadhatóbb ajánlatot, illetőleg békés alapon módositsa ajánlatát.

A gyülés izgatott hangulatban folyt le, amelyet sürün tarkitottak elkeseredett kifakadások, a belátás azonban végül is felülkerekedett. Azok az elégedetlenkedők, akik mindenáron a bank vesztét kivánják, elenyésző kisebbségben maradtak. A gyülés 7 órakor teljes rendben oszlott szét.

Rövidesen rendet teremtenek az épitőiparosok között keletkezett zürzavarban

Marosvásárhely, szeptember 25

Az épitőipari szakmában fellépett zavar tisztázására a Romániai Épitőiparosok Szövetsége küldöttséget járatott Bukarestbe. A küldöttség vezetője a szövetség elnöke, **Csiszár** Lajos marosvásárhelyi épitész volt, aki hazatérése után a fővárosban elért eredményről az alábbi nyilatkozatot adta:

— Ciortan N. épitészkamarai elnök kijelentette, hogy az épitőipari kontárok már csak egy-két hónapig garázdálkodhatnak, addig, amig a jelenlegi átmeneti idő tart. Az épitészakadémia rövidesen átvizsgálja a benyujtott kéréseket, ezek alapján megállapitja az elismert épitészek névsorát s ezt a névsort, amelyben az ország összes elismert kőmüvesmesterei, épitőmesterei és épitészei szerepelnek, megküldik az illetékes hatóságoknak is. **Később aztán törvény is készül amely egyesapásra megszünteti az eddigi jogos elégedetlenségeket.** A törvény rendezni fogja a müszaki tisztviselők helyzetét is s megtiltja nekik, hogy a jövőben **résztvegyenek olyan magántervezésekben, amelyeknek elbirálása a városi épitészeti hivatalok hatáskörébe tartozik.**

Országszerte megkezdték a nyugdijak fizetését

Bukarest, szeptember 25.

Hétfőn az ország minden városában megkezdték a nyugdijak és a havifizetések kiutalását.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Inkább a halál, mint az operáció

Nagyvárad, szeptember 25

Vasárnap délután 4 órakor a nagyváradi állomáson összeesett s néhány percnyi haláltusa után kiszenvedett Pályi Ferenc 42 éves szilágymegyei gazdálkodó.

Pályit hónapok óta kezelték az egyik nagyváradi kórházban, teljes gyógyulásához azonban sulyosabb természetü mütétre lett volna szükség, amihez a gazdálkodó nem járult hozzá még akkor sem, amikor közölték vele, hogy mütét nélkül menthetetlennek tartják.

Vasárnap a makacs beteg állapota ujra nehezebb lett s akkor annak a vágyának adott kifejezést, hogy szállitsák haza, mert otthon akar meghalni. El is inditották, de — ugy látszik — már késön. **A halál gyorsabb volt: az állomáson érte utol, néhány perccel azelőtt, hogy felült volna a hazafelé induló vonatra.**

A bukaresti Parcul Carol Mintavásár alkalmával használja ki az 50%-os kedvezményt á vasuton, valamint a GRAND HOTEL LAFAYETTE előnyös árait, amelyeket ezalkalommal ugy a szobáknál, mint az ellátásnál (éttermében és kávéházában) nyujt.

BENCZEL BÉLA RIPORTJA:

MAROSVÁSÁRHELY — HÁROM KÉPBEN

Három állásra negyvenhárom pályázat

Marosvásárhely, szeptember 25.

A marosvásárhelyi nyárvég még mindig nyárra emlékeztető, fülledten unalmas eseménytelenségében, ime három jellemző szinfolt az események palettáján:

REMÉNYEK, AMELYEK TALÁN SOHASEM VALÓSULNAK MEG

A marosvásárhelyi városházán pár nappal ezelőtt hirdetmény jelent meg. Fehér hivatalos papiron, szokott stilusban, a városháza fekete táblájára kiakasztva, olyan mint a többi hirdetmény és mégis napokon keresztül csoportosultak előtte az emberek.

A hirdetmény arról számolt be, hogy a marosvásárhelyi városi vezetőség három állásra pályázót keres. Három állás, — sóhajtottak fel reményteljesen azok, akik évek óta kószálnak a székely főváros utcáin sok reménnyel — munkanélkül.

Három állás! — adta szájról-szájra a munkanélküliek nagy marosvásárhelyi hadseregében a láthatatlan rádió a felhivást, amely egy irnokot és két számvevőségi hivatalnokot keresett.

És a következő nap megindult a vándorlás a marosvásárhelyi városháza felé.

A pályázat lezárásakor az ezzel megbizott hivatalos bizottság 43 pályázatot számolt össze, 43 pályázat, mind érettségivel, néhány kivételével jogvégzett.

És csak nagyon kevés pályázó harminc éven alul . . .

Ebben a pályázatban és a jelentkezők névsorában, ebben van egész Marosvásárhely keresztmetszete.

Van ennek a pályázatnak egy mellékhajtása is, amely méltán érdekelheti Marosvásárhely magyarságát.

A városházi állások 43 pályázója között több magyar pályázó van. Nem vitatkozunk a népszámlálókkal és nem elegyedünk vitába Dandea Emil polgármesterrel sem, aki azt akarta nemrég kimutatni, hogy Mrosvásárhelyen a magyarság kisebbségben van.

Mi tudjuk, hogy Marosvásárhely magyarsága számarányának megfelelően azt várja a város vezetőségétől, hogy a három állás közül legalább egy állást magyar jelölttel töltessen be.

Egy csepp a tengerben . . .

Egy legyen legalább, aki a marosvásárhelyi nyomorgó magyar intellektuellek közül állásba jut, az állami nyelvvizsgák rémségeinek ellensulyozására . . . Csak egy! Csak egy!

A TANITÓ UR ISMÉT GYÜLÖLKÖDÉST TANIT . . .

Nem első és nem utolsó eset.

Éppen Hegedüs Nándor, a kitünő publicista emelte fel a szavát e lap hasábjain néhány nappal ezelőtt az ellen, hogy a „Curentul" cimü bukaresti román lap nemzetvédő körkérdésével tovább uszit.

Marosmegye valahogy ritkán szerepelt ebben a körkérdésben. Azt hittük, hogy ez a megye nem fujja a többiekkel együtt a gyülölködés szólamát. Tévedtünk. Ime egy érdekes hozzászólás:

Bucur igazgató-tanitó ur Nyárádkarácsonyfalva marosmegyei községben is megfujja a kürtöt. Ilyeneket ir például:

A Nyárádvidékén valaha csak románok éltek (?) és ma ez a terület teljesen el van magyarosodva. A faluban már nem beszél más románul, csak két román öregasszony és egy román öregember. Még a helybeli görög katholikus pap is magyar szellemben volt kénytelen felnevelni a gyermekeit, mivel a közelben nem volt román iskola. Egyébként megjegyzem, hogy csak minden 4—5-ik községben van egy-egy román elemi iskola, mig minden faluban van magyar iskola.

Közigazgatásilag is a magyaroké a vezető szó ezen a környéken — panaszkodik a tanitó ur — és ha egy igazi román halad át ezen a vidéken, akkor olyan benyomásai lehetnek, mintha Árpád vagy Attila országában járna.

A jegyző és a községi biró magyarok, — dühöng a cikkiró — akik természetesen románellenes gondolatokkal és tanokkal fütik nemcsak a magyarságot, de a meglevő csekély románságot is, amely ilyenformán elnemzetietlenedik.

Bucur tanitó ur, a marosmegyei „honmentő" ennélfogva a kisebbségi köztisztviselők többségiekkel való pótlását kivánja ezen a vidéken, ellenőriztetni akarja a csendőrséget is, minden községben elemi iskolát kiván és óva inti a kormányt attól, hogy máskor választási paktumot kössön a magyarsággal, mert ilyenformán a magyarságnak joga van követelődzni.

A nyárádmenti román tanitó most büszke lehet . . .

Elmondta a Curentul olvasóinak panaszait és kételyeit és tanácsokat is adott . .

Láthatják teljes egészében mi lapul a zöldleveles Bucurban . .

TÖBBSÉGI TÁMADÁS EGY MAROSVÁSÁRHELYI ÁLLAMI FŐTISZTVISELŐ ELLEN

A kolozsvári „Romania Noua", a nemzeti parasztpárt Maniu-frakciójának hivatalos lapja, legutóbbi számában kivételesen nem a vaidisták ellen vagdalkozott.

Ez alkalommal egy uj marosvásárhelyi pénzügyigazgatót, *Bozesanu* Teodort választotta ki támadásának célpontjául.

A kolozsvári román lap nem állit kevesebbet, minthogy az uj marosvásárhelyi behajtási pénzügyigazgatónak nincsen megfelelő képzettsége ahhoz az álláshoz, amelyet betölt.

A cikkből az is kitünik, hogy a cikkiró tulajdonképen egy Cozmuta nevü hivatalnok védelmében iródott, mivelhogy azt az uj pénzügyigazgató fel akarja függesztetni és a saját soffőrjét akarja helyébe kineveztetni.

A lap állitásai szerint különben a marosvásárhelyi pénzügyigazgató rövid idő alatt villát is épittetett magának.

A kolozsvári „Romania Noua" vádol...

A marosvásárhelyi pénzügyigazgató viszont, — mint hirlik — bizonyitani akar...

Kiváncsian várjuk a magunk részéről az ügy további fejleményeit.

Ujabb „honmentő" tanitó Marosmegyében

Egy román lap támadása a marosvásárhelyi pénzügyigazgató ellen

Skárlát, vérhas, tifusz pusztit Szilágymegyében

Sertésvész is dühöng a megyében

Zilah, szeptember 24.

A megyei főorvosi hivatalba beérkezett jelentések szerint Szilágymegyében egyes helyeken *járványszerüen lépett fel a skárlát, vérhas és a tifusz.* A megbetegedések száma mindegyre emelkedik, ugy, hogy a főorvosi hivatal jónak látta az erélyesebb óvintézkedések megtételét. Az alig párszáz lelket számláló *Kiskeresztes* községben 17 vérhas megbetegedést tartanak nyilván, *Vármezőn* tiz skárlátot, itt azonban igen nagy a be nem jelentett betegek száma. Erre való tekintettel a község egyik épületét kiüritették és a betegeket ide szállitják be.

Guzzófalva és *Felsőegrebegy* községekben ugyancsak a skárlát uralkodik.

Alsóegrebegy kisközségből tiz tifuszos megbetegedést jelentenek. Magán Zilahon hat tifuszt és tizenhárom skárlátot tartanak nyilván.

A főállatorvosi hivataltól nyert értesülésünk szerint a sertésvész is olyan nagy arányt öltött, hogy Zilahon például a legeltetést és a vásárra való felhajtást is betiltották s azonkivül megtiltották a vágóhidon kivül való disznóölést is.

Orgazdaság miatt letartóztatták Nagyvárad egykori legdaliásabb huszártisztjét

Az előkelő családból származó Bartha Gyula utja a kardalosnővel kötött házasságon keresztül a börtönig

Nagyvárad, szeptember 25

Dajka Margit színésznő letartóztatott fivérének, Dajka Gyulának az ügye ujabb fordulattal verte fel Nagyvárad érdeklődését. Nemrégiben közöltük, hogy Dajka Gyulát néhány társával együtt letartóztatták valami piaci késeléssel kapcsolatban. A vizsgálat során az derült ki, hogy Dajkának ugyan nincsen sok köze a késeléshez, alaposan **gyanusitható azonban azzal, hogy részese volt az utóbbi időben elkövetett nagyváradi betöréseknek.**

A rendőrség ilyen irányban erélyesen folytatta a vizsgálatot, Dajka azonban sokáig makacs volt s különösen orgazdáinak nevét nem akarta kiszolgáltatni.

Most aztán Dajka vallott és vallomása izgalomba hozta az egész várost. Vallomásából ugyanis az derült ki, hogy **neki és betörőtársainak az orgazdája Bartha László volt, akit a város közönsége nagyon jól ismer még abból az időből, amikor egész Biharmegye egyik „előkelősége" volt**

s aztán a későbbi időből, amikor a züllés lejtőjén különféle kétes vállalkozásokba fogott, sőt egyideig mint „ujságiró" szerepelt a város közvéleménye előtt.

Bartha Gyula a világháboru alatt a négyes honvédhuszárok egyik tisztje volt. Sok kitüntetést szerzett s a **megye legjobb köreiben forgott annál is inkább, mert gazdag és előkelő családból származott.**

Életének tragikus fordulata akkor kezdődött, amikor családja ellenzésével nem törődve, feleségül vette **Pap Rózsi** kardalosnőt. Vagyonát csakhamar elpucolta az uj feleség s aztán menthetetlenül következtek be azok az idők, amikor a legkalandosabb eszközökkel és a leggyanusabb alakok társaságában hajszolta a pénzt, helyesebben most már csak a mindennapi kenyeret.

Dajka Gyula vallomása alapján természetesen nyomban letartóztatták az egykor daliás huszártisztet, akinek keserü sorsa inkább szánakozást, mint megvetést vált ki a régi nagyváradiakból.

— **Ha az arcszine fakó, szürkéssárga** és tekintete bágyadt, ha szomoru, hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a bél tulságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epepangás kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra egy-egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüvizet innia. Az orvosok azért rendelik már régóta a **Ferenc József** vizet oly gyakran, mert ez a rosszullét okát rendszerint gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissiti.

Meghalt az őrült Lázár Sándor második áldozata is

Máramarossziget, szeptember 25

A máramarosszigeti közkórházban szombaton éjszaka meghalt az ötéves Rednik Mária máragyulafalvai leányka. Tiz napig vivódott a halállal a szerencsétlen kicsike, akit a háboruban szerzett idegbaja miatt megőrült Lázár Sándor máragyulafalvai birtokos küldött a halálba. A kisleányt a dühöngő ember előbb lábánál fogva vágta egy szekérhez, azután nyeletlen kaszájával ejtett rajta három sulyos sebet. A kislány a kaszasebeken kivül koponyaalapi törést is szenvedett. Tiznapos szörnyü haláltusa után ő is kiszenvedett.

Baciu ügyész ismételten is megkisérelte Lázár Sándor kihallgatását, de a **borzalmas tragédia előidézője egyetlen kérdésre sem tudott értelmes választ adni.**

Az elmegyógyintézet egyébként bizonyitványt állitott ki arról, hogy Lázár Sándor ön és közveszélyes elmebeteg s ezen az alapon a törvényszék **az eljárást már meg is szüntette ellene.**

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIREK

L. Hegyi Ilona:

MASZLAG, CSUPA MASZLAG

Tsukov a háboru alatt Finnországban élt.

Nem igen látott ott egyebet hónál. Napjában egyszer a postás is elkerült hozzá, meglehetősen kopott táskájával és benne a nélkülözhetetlen Daily News-szal.

A táskában tehát megjött a Daily News és ujságban pedig harctéri levelek jöttek. Küállandó rovatban.

Gyönyörü levelek! Valósággal elragadták az vasót.

Tsukov sem állhatott ellent varázsuknak. gy napon elvitte és felolvasta őket a hires inak, aki szintén Finnországban tartózkott, Leonid Andrejevnek.

Micsoda levelek! Micsoda egyszerü és megtó szavak fejezik itt ki az angol harcosok zéseit! A harcosokét, akik háboruba menk Belgiumért, az emberi jogokért. a civilicióért.

Tsukov nem tehetett egyebet, Tsukov leforditotta ezeket a leveleket oroszra és nemsokára ki is adta a kötetet.

Néhány év mulva. Londonban valami angolosz birodalmi ebéden egy idegen ur lépett sukov mellé. Melegen megszoritotta a kezét, hálás szavakkal mondott köszönetet oroszra forditott irásaiért.

— Micsoda irások? — kérdezte Tsukov és t hitte, hogy valamilyen tévedésről van szó.

De csakhamar kiderült, hogy a harctéri levelek rovatáról beszél az idegen.

— Hogyan? — szólt a forditó és nagyon eglepődött. — Hát azokat a leveleket ön ta? És az iróasztal mellett irta? Olyan terészetes hangon? Nos, én meg voltam győdve hogy hamisitatlan katona irások a harcerről.

Na igen — felelte a szerző hanyagul — na gen. De volt vagy kettő közöttük amelyik alóban a frontról érkezett.

*

Mikor az ember ilyen „jó vicceket" hall, nkéntelenül eszébe jut egy és más. Eszembe t Ludwigh Emil leleplezése az Osztrák—agyar Vöröskönyvről s a német, orosz, rancia szines könyvekről, amelyekkel az gyes kormányok békés szándékaikat akarták azolni népeik előtt. Ludwigh dokumentumokkal bizonyitja, hogy ezek a hadüzenet lőtti napokról keltezett előzékeny hangu egyzékek legnagyobb részt hamisitványok, melyeket a háboru kitörése után költöttek a özvélemény félreveztésére a külügyminiszériumok.

És csak néhány hete találták meg a bécsi adügyminisztérium levéltárában azt az öt oronáról szóló nyugtát, melyet a hadügyi árca terhére fizettek ki egy füzfapoétának, ki katonai megrendelésre irta meg a „Meglj, megállj, kutya Szerbia!" cimü katona alt. És 1914-ben esztétikusaink hasábokon át éltatták ennek a „szüzies néplélekből fakadt redeti magyar népdalnak" tősgyökeres földzagu szépségét.

Aztán itt van a hadiipar. A francia drótkadályokon felbotló német katona a Krupp üveknél készült valódi németgyártmányu zegesdróton halt hősi halált. Az angol katona iszont attól a német gépfegyvertől pusztult el, amelyhez a glicerint Anglia szállitotta Hollandián keresztül.

A piavei osztrák-magyar nagy offenzováról s tudjuk, hogy azok árulták el, akiknek hapákba vágta magát a tiszt és a közlegény.

És most a Daily News-nak lángoló hazafiasságtól és a harctér gyönyörüségeitől izzó veleiről derül ki, hogy iróasztalnál kiagyalt löffök voltak.

Maszlag, csupa maszlag.

És megint be fogjuk venni?!

Bukarestből jelentik:

hogy az oltani Trianon-Mozgóban páratlan sikerrel fut, a

Mesék a bécsi erdőről

(Geschichten aus dem Wienerwald)

cimü supersláger, a következő főszereplőkkel:

Magda Schneider, Wolf Albach-Retty, Georg Alexander, Leo Slezak

A jegyek már napokkal ezelőtt elővételben elkeltek. A film rövidesen Brassóban is bemutatásra kerül.

— **A közlekedésügyi miniszternél tiltakozik a pósta miatt Alcsik lakossága.** Csikszeredából jelentik: Félév óta megdöbbentő állapotok uralkodnak Alcsikon a posta körül. Takarékossági szempontokból beszüntették az évtizedek óta kifogástalanul müködő és jól bevált kászoni fuvarosjáratot és Csikszeredáról autóbuszon hányitják Alcsik postaforgalmát. Ezzel a posta vezérigazgatósága havi hatezer lejes megtakaritást ért el, ugyanakkor két sőt több napi késéssel érkeznek a küldemények Csikszentmárton, Csikbánkfalva, Csikszentgyörgy, Csikmenaság, Csikkozmás és az öt kászoni községbe. Vasár- és ünnepnapokon egyáltalán nem jutnak postához ezek a községek, mert ilyenkor nem közlekedik az autóbusz. A jelzett községekben a negyvenezres számot jóval meghaladó embertömeg lakik. Tehát jelentékeny postaforgalma van. Hatalmas összegekkel járul az ország zavartalan postaforgalmának a fenntartásához. Ezzel szemben őket a középkorban divó állapotokba süllyesztik. Számtalan beadványban tárták fel a tarthatatlan és elitélendő helyzetet a posta vezérigazgatósága előtt, anélkül, hogy valami eredményt értek volna el. Most aztán emlékiratban tiltakoznak a közlekedésügyi miniszternél és kérik, hogy kényszeritse a posta vezérigazgatóságát: kezelje az alcsikiakat is emberekként. Az emlékiratot az ottani hivatalok vezetői is aláirják. Remélik, hogy a miniszter gyorsan intézkedni fog.

ABLAK

Némely országos csapás különböző időben ér el az egyes városokba. Például a városi kisebbségi tisztviselők nyelvvizsgája sok helyütt már lezajlott, mig Temesvárnak az előfizetési sorszámokat feltüntető csak most érkeztek ide a rádiótársulatmesováron csak most kovetkezik. Avagy számtáblácskái, amelyeket előzékenyen kihordanak a házhoz és nemkevésbé előzékenyen, de ugyanolyan határozottsággal 35 lejt kérnek értük. Több esetet hallottunk, amikor a rádiózók megtagadták a fizetést, de tudjuk más városok példájából, hogy itt nincs apelláta. A 35 lej lehetetlen összeg a kis tábláért, amelyet ilyen rengeteg mennyiségben csináltatva, ki lehet állitani néhány lejből. Mondjuk 5 lej, de mondjuk kihordással együtt (bár akkor minek fizetik az adóból az alkalmazottakat, ha minden ténykedésüket külön kell javadalmazni) 10 lej. Mondjuk. Akkor se 35. Viszont mindezt igazán csak ugy mondjuk, mert kézenfekvő, hogy a táblácskát kénytelen lesz mindenki elfogadni és kifizetni. Hiszen azt igérik, hogy akinek ezt kiragasztják az ajtajára, azt elkerüli a fekete rádiók után razziázó monopolsherlock-holmes, mint a legenda szerint Egyiptomban a zsidók megjelölt ajtaját a halál angyala. Csak éppen megemlitjük a dolgot, fanyar bosszankodással regisztráljuk, egy pillantásnyit elmélkedünk azon, hogy ezeknek a táblácskáknak a koncessziója milyen zsiros üzlet lehetett és ismét tudomásul nesszük, hogy ha hivatalosan szállitnak, osztogatlenni. Borsos bors van benne, amit ez eset-lenni. Borsosbors van benne, amit ez esetben is az orrunk alá törtek.

—s

AZ ELRABOLT LINDBERGH-BÉBI

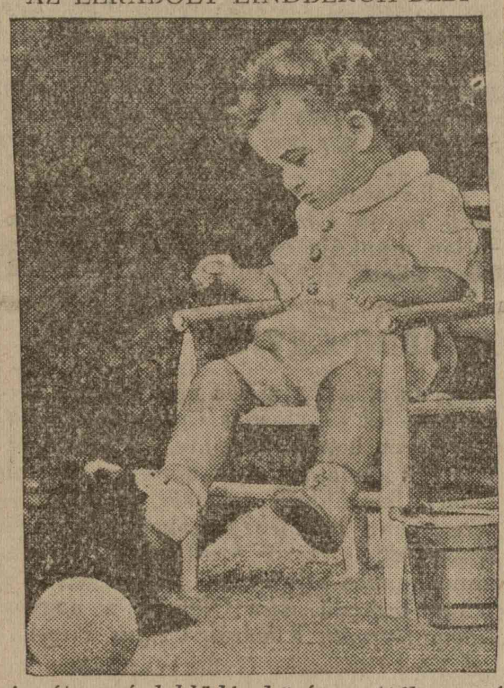

ismét az érdeklődés középpontjában. A newyorki rendőrség kétésfél évi hajsza után elfogta a hires óceánrepülő 19 hónapos gyermekének bestiális gyilkosát.

— **Maróth Annie uj sikere.** A budapesti sikerek után a nagyváradi Városi Szinházban lépett fel először **Maróth Annie.** Az az uj müfaj, amelyben Maróth Annie a költészetet és a zenét egyesitette, egészen uj, váratlan és kitünő csemege volt annak a zsufolt háznak a számára, amely minden egyes száma után taps orkánnal köszönte meg Maróth Annie müvészi teljesitményét. Maróth Annie estjét **Markovics Rodion,** a kitünő iró vezette be, aki a bevezető után egyik legkitünőbb és legfinomabb novelláját olvasta fel. Az őszi koncertek bevezető előadását sokáig nem felejtik el Nagyváradon.

— **Sepsiszentgyörgyi hirek.** Tudósitónk jelenti: Az október hó 14—15 napjain Sepsiszentgyörgyön megtartandó kisállatkiállitás rendezőségét a CFR vezérigazgatósága hivatalosan értesitette, hogy a kiállitóknak a személyszállitásnál 50, az áruszállitásnál pedig 75 százalékos kedvezményt biztosit. Ezáltal az engedmény által lehetővé vált, hogy az ország távolabbi részein lakó kisállattenyésztők is részt vegyenek a kiállitáson, amelyre már ezideig több mint 400 kiállitó jelentkezett. A jelentkezések végső határideje október hó 7. — A megyében már szinte mindennapossá váló öngyilkosságok sorozata a tegnap ujabb esettel szaporodott. Csiki József torjai gazdálkodó házának gerendájára felakasztotta magát. A 85 éves aggastyánt gyógyithatatlan betegsége üldözte a halálba. — Sulyos szerencsétlenség történt szombaton délután a megyei határban levő szentpéteri kőbányában. Egy hatalmas szikla, fejtés közben rázuhant a bányában dolgozó Cinrăeșl Danil árapataki illetőségü 14 éves fiura s annak egész mellkasát összeroncsolta. Azonnal szekérre tették, hogy kórházba szállitsák, a szerencsétlen fiu azonban utközben kiszenvedett. Megindult a vizsgálat annak kideritésére, hogy a szerencsétlenségért terhel-e valakit felelősség. — Az elmult éjszaka betörtek Simon József aldobolyi kereskedő üzletébe, s onnan különféle árucikkeket, nagymennyiségü dohány- és cigarettakészletet, valamint készpénzt loptak el. A kár mintegy 10 ezer lejt tesz ki. — Papp György gelencei lakos feljelentést tett a csendőrörsön ismeretlen tettesek ellen, aki fényes nappal, amig a mezőn dolgozott, behatolt lakásába s onnan különböző háztartási cikkeket lopott el. A csendőrség rövid nyomozás után ki is deritette a tolvajt Zsögön Árpád gelencei 14 éves suhanc személyében, a ki kiballgatása során azt vallotta, hogy anyja felbiztatására követte el a betörést. A csendőrség mindkettőjüket őrizetbe vette.

— **Ujra kivégezték egy állami iskola magyarnyelvü tagozatát.** Temesvárról jelenti tudósitónk: A szapáryfalvi állami iskola magyarnyelvü tagozatának vezetőjét, **Kolin János** igazgató-tanitót váratlanul felmentették állásából és helyét egy román tanitónak adták, a ki egyetlen szót sem tud magyarul. Hivatalosan Szapáryfalván van még az állami iskolának magyar tagozata, gyakorlatilag azonban magyarnyelvü tanitás már nincs. A község magyar lakossága emlékiratban tiltakozik a magyarnyelvü oktatás kivégzése ellen.

— **Halálos gázolás.** Tudósitónk jelenti: Halálos gázolás történt vasárnap délután Plojest legforgalmasabb utcáján. A megnem engedett sebességgel rohanó 434-es számu gépkocsi, a melyet Nica Dimitrie soffőr vezetett, halálra gázolta az uttesten áthaladó Teodorescu Gheorghe magánzót. A vigyázatlan soffőr ellen megindult az eljárás.

— **Sortüz a falusi lakodalomban.** Tudósitónk jelenti: A Braila melletti Scorțaru községben vasárnap este Rusu Christache házában a falusiak nagy mulatságot rendeztek. A vendéglátó házigazda a falu csendőrőrmesterét is meghivta a mulatságra. A késő éjszakai órákban, amikor már alaposan felöntötték a garatra, a falusiak a csendőrőrmestert szidalmazni kezdték és meg akarták verni. Az őrmester szorult helyzetében a csendőrlegénységet hivta segitségül s miután a felbőszült embereket megfékezni nem tudta, közéjük lövetett. A vendégek közül életveszélyesen megsebesültek Popa Gheorghe, Popa Juon, Brescan Joan és Cara Stefan. A sebesülteket kórházba szállitották A lövöldöző csendőrőrmester ellen megindult az eljárás.

— **Marosludasi hirek.** Az utóbbi időben a községben elszaporodott betörések száma ismét gyarapodott. Egyetlen éjszaka négy helyen tettek látogatást. Többek között kifosztották a görög katolikus templomot, ahol a kegyszereket vandál módon összetörték, valamint Bota Enea esperes lakását is, ahonnan főleg sok fehérnemüt szállitottak el és végül Nagy Balázs szőlőskertjét szüretelték le. — Nappal állandóan 5—6 rendőr sétál a főutcán és a lakosság még annyit sem tudott elérni, hogy az autók menetsebességét a község belterületére ellenőrizzék. A 15—25 km.-es sebességgel végighaladó autók az egész községet percekig porfelhőbe boritják. — A kormány intervenciós buzavásárlása a helybeli gabona kereskedelmet megbénitotta. Érthetetlen azonban, hogy mi rejlik amögött, hogy a 480 lejre limitált ár helyett miért fizetnek a helyi piacon csak 450 és 460 lejt a buzáért? A 20—30 lejes kezelési költség talán mégis sok. — Mindenki előtt ismeretes, aki a Kolozsvár és Brassó közötti utat autóval szokta megtenni, az az árok, amely Marosludas főterén ugyszólván kettészeli az állami utat és amely az autósokat állandóan tengelytöréssel fenyegeti. Katonai intervencióra az állam betonhidat emelt az árok helyére, ami által a község egyik „nevezetessége" megszünt.

FIGYELEM!

Tiz finom cigaretta elegáns csomagolásban **12 Lei**

A CIGARETTA NEVE?

UNIREA

12 lejért 10 UNIREA cigarettát kaphat szép dobozba csomagolva. AZ UNIREA CIGARETTÁK nikotinmentesitve vannak, szopoka nélküliek, alakjuk nagy és elegáns. AZ UNIREA CIGARETTÁK megörzik illatukat és egyesitik magukban a legfinomabb cigaretták izét és aromáját, amellett, hogy NIKOTINMENTESEK.

SZIVJON UNIREA CIGARETTÁT!!

✶ **Weisz Ilona** zongoramüvésznő külföldi tanulmányutjáról visszaérkezett, tanitásait október 1-én megkezdi. Otthon található naponta délelőtt 11—12. délután 3—5 óráig, Kapu-utca 34. szám alatt.

A TÁRSADALOMBIZTOSITÁS egységesitő törvénykönyve utasitásokkal, román és magyarnyelvü kiadásban megjelent. Forditotta Ormai István tanácsos. Ára 35 lej. Póstai szállitással 45 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

— **Időjárásjelentés.** A budapesti időjáráskutató intézet jelentése szerint változó felhőzet mellett borus, esős időjárás várható. A hőmérséklet lehülése nem jelentékeny.

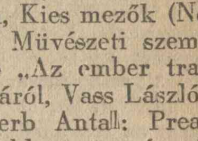

✶ **Fischer Vilmos** okl. zongoratanár, a bécsi állami Zenemüvészeti Főiskola diplomájának tulajdonosa, október 1-től kezdve zongoraórákat ad. Jelentkezni lehet naponta fél 2-től 3-ig Fekete-utca 7 szám alatt.

— **Ha az arcszine fakó, szürkéssárga** és tekintete bágyadt ha szomoru, hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a bél tulságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epepangás kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra egy-egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüvizet innia.

(✶) *Ajándékba a nagy magyar alföldtől.* Igy vezeti be Kovács László az „Erdélyi Helikon" szeptemberi számában Szombati Szabó István bucsuztatóját. Ugy kiállitásban, mint tartalomban szép és értékes az Erdélyi Helikon, amelynek szeptemberi tartalmából kiemeljük: vers Tompa Lászlótól, Maksay, dolgozat Kőrösi Csoma Sándorról, Kemény János: Jocó (kis regény), Reményi József: Emigrációban, Szenczei László: Nyugtalanság, Szemlér, Jékely, Toldalaghy, Koós-Kovács, stb. versei. Kisebbségi irodalom — Világirodalom rovatában, Kies mezők (Néger misztériumjáték), a Müvészeti szemlében Bibó Lajos cikke „Az ember tragédiája" szegedi előadásáról, Vass László: Hegyország hangja, Szerb Antal: Prea, Thurzó Gábor: A gyerekkor regényei, Szemlér: Kiskunhalom (Nagy Lajos könyve) és Kakuk Marci (Tersánszky könyve), Reményi: Egy székely nemes, aki felfedezte a demokráciát (Hatvany könyve) stb. A tartalmas számot bezárja: Marosvécsi beszámoló, Román folyóiratszemle, stb. Az Erdélyi Helikon előfizetési ára egy évre 600 Lei, egyes szám 70 Lei.

A

TÜNDÉRUJJAK

régebbi évfolyamaiból egyes számok a **B. L. kiadóhivatalában kaphatók.**

Ennek a nagyszerü magyar kézimunka ujságnak régebbi számait kiadóhivalunk a pénz előzetes beküldése mellett a következő árakban szállitja:

5 füzet megrendelése esetén				drb.-ként	20 Lei
10	„	„	„	„	15 „
20	„	„	„	„	13 „
25 vagy több füzet				„	11 „

A Tündérujjak friss számai példányonként 45— leibe kerülnek.

Ezek a régebbi példányok tehát nagyon olcsók és igy a jó háziasszony asztaláról nem hiányozhatnak.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

LÁSSUK SZATMÁRT!

SZERKESZTETTE: BARADLAI LÁSZLÓ

Az akarat

az élniakarás szent akarta, ebben a csodálatosan szép őszben teljes pompájával megmutatkozik a szatmári tájékon. Mintha valamilyen csodálatos orvos injekciókat fecskendezett volna a szatmáriak bőre alá. Az eddigi tunya tétlenséget felváltotta egy különösen lázas tevékenység, amely dolgozik és produkál.

Néha ugyan melléfog valaki, néha elgaloppirozza a dolgokat, néha olyat terveznek és csinálnak, amire nem volna szükség, de az sem tulságosan nagy baj. Televény föld ez a szatmári. Sokat kibirt már és sokat kibir. Ha valami nem sikerül, azért senki sem esik kétségbe. Itt mindenki talpra esik, mint a macska és kezdi elölről.

Az akarat ujra kivirágzott. Hosszu évek tétlensége után ujra jelentkezik az alkotás vágya Szatmáron.

E héten gyümölcskiállitás.

Október elején mezőgazdasági kiállitás lesz.

Elkészült az uj, második sporttelep.

Ragyogóan sikerült lóversenyt futtattak le a Nagyerdő melletti pályán.

Renoválják az öreg református templomot.

Uj aktivitásba kezd a Kölcsey-kör.

Lázas buzgalommal épitik ki a Dácia-passaget.

Csatornázni akarnak és kövezni.

Erőteljesen fejlesztik a CFR városnegyedet.

Csupa apró tünet, de az éptizedes elmaradottságból ébredezni kezdenek. A munka, amely befejezésre vár, nagy és hatalmas. Évek tétlenségét, éptizedek mulasztását kell helyrehozni, hogy ez az ötpenezer lakósu város végre igazán város legyen és elfoglalja azt a helyet, amelyet már régóta megérdemel.

Az akarat ujjászületésének ősze ez az idei szatmári ősz.

Még egynéhány hónap és ha látjuk Szatmárt, nem egy elmaradott vidéki várost látunk, hanem egy tüktelő forgalmu, tiszta, gondozott, élettel telitett nagyvárost.

Pittner Olivér-

nek hivják azt a fiatal festőt, akinek képei két hét óta az Ujságiró Klub falain függenek. Hat esztendeig volt Amerikában, azután hazajött és egy uj irány uttörőjeként jelentkezett a nagybányai felstőkoloniában. Nem a kolonia hagyományait folytatja Pittner Olivér, de a dicsőségét. Nem hasonlóságra törekszik. A természet uj énekese ő, de dalaiban tömör erő jelentkezik. Sokan azt mondják róla, hogy kubista. Nem az, csak hasznossá hasonlitotta ennek az iránynak a következtetéseit. Szatmár eleinte megdöbbenve szemlélte ennek a müvészeti forradalmárnak a képeit. Azután vásárolni kezdte.

Pittner Olivér mint ujitó jött Szatmárra. A régi szineket, a régi formákat ostromolta. És az a tény, hoy a képeinek háromnegyedrésze vevőre talált, azt bizonyitja, hogy Pittner forradalma győzött és diadalmasan vonult be a konzervativ Szatmárra.

Fiatal ember. Ugy hivják, hogy Pittner Olivér.

Jó lesz megjegyezni a nevét.

Érdemes.

Az ember azt hiszi,

hogy egy városi villamosmü elsősorban üzleti vállakozás. Kiszolgálja ugyebár a villanyfogyasztó közönséget. Nem is olcsón. Egy üzleti vállalkozásnál a vevőt rendszerint azon a nyelven szolgálják ki, ahogy beszélni tud. Nyugaton minden üzletben kis táblák vannak: „Hier spriecht man Deutsch“. „Ici on parle francais“ ;„Aici se vorbeşte româneşte“. „Itt magyarul is beszélnek“. Igy van külföldön. Szatmáron nem igy van. Szatmáron ha a magyar ügyfél telefonon felhivja a villamosmüvek irodáját és reklamál valamit, vagy azt jelenti, hogy a lakásában rövidzárlat van azt a választ kapja: Nu ştiu ungureşte.

Kérdés, hogy dr. Bota Eugen a villamosmü kitünő igazgatója tudja-e ezt? Bizonyos, hogy nem tudja, mert ha tudná, akkor olyan embert ültetne a telefonhoz aki a villamosmü kisebbségi fogyasztóinak is tudja a nyelvét.

Ezt diktáija az üzleti politika és a belátás.

Amit egyébként ezennel az igazgató ur figyelmébe ajánlunk.

Kőrséta a szatmári őszben

Mi az, amiről Szatmáron beszélnek az emberek — Politika, városfejlesztés, kultura, szinház, emberek, gyümölcsök, intrikák, röviden: Szatmár

— Még nyilnak a völgyben a kerti virágok, — énekelte a halhatatlan költő abban a gyönyörü versében, amelyet a szatmármegyei Koltón irt.

Még nyilnak a völgyben a kerti virágok és olyan nehéz kimeneküini a szép szatmári őszből a valóságba. Olyan nehéz irni arról a husz öreg tisztviselőről, akik nem állottak a nyugdijaztatásukat kérték. Ezeknek hiába ragyog őszi pompában a Szamos-part, a strand virágágyai és a most Római, azelőtt Kossuth-kert elhanyagolt parkja.

Ezeknek hiába nyitották meg a

GYÜMÖLCSKIÁLLITÁST,

amelyen az áldott szatmári föld minden termése pazar gazdagsággal vonult fel. Az ember nem tudja, hogy melyik termelő kiállitását nézze meg előbb. Az egyik sarokból *Steinfeld* Móric és fia nagybányai gyümölcs-export cég aranypármin-jai, jonathánjai mosolyognak feléd. Amott *dr. Barbul* I. K. képviselő borai s gyümölcsei, *dr. Pop* Ottóné udvari mintagazdaságának óriási zöldségféléi, *dr. Böszörményi* Emil almái, *dr. Tibil* Joan képviselő és *Kürthy* Károly református lelkész szőllői milyen jól megférnek egymás mellett. *Dr. Horváth* György, *Bleyer* István, *Gabányi* Nándor, *Kertész* Ferenc, *Szilágyi* Sándor, *Markovics* József, *Bikkfalvay* Albert, *Mayer* Sándor, *Szatmári* Géza, *Péterffy* Imre, *Szegedy* Béla, *Gulya* István, *Lázár* Sándor, *Mike* Imre, *Tóth* Mihály, *dr. Kölcsey* Ferencné, *Ágocsi* István, *dr. Antal* László, *Nádas* Lajos, *Kászonyi* Lajos, *dr. Pop* Sever, *Telegdy* Lajos és ki tudná mind felsorolni azt a sok kiállitót, akik idehozták termésük legjavát és hirdetik a szatmárvidéki gyümölcs dicsőségét.

Betelt szivvel menjünk innen tovább és nézzük meg, hogyan foytak le

Az Erdélyi Lóversenyegylet szatmári versenyei

Évekkel ezelőtt, szük körben, néhány lelkes ember házi versenyt rendezett a szatmári Nagyerdő mellett. A mult héten ujra verseny volt. Ötezer néző előtt folyt le a verseny, mintegy hirdetve, hogy a lovas-sport ujra rönesszánszát éli. Nem a kiváltságosak egyéni szórakozása többé, hanem a nagy tömeg is szivébe zárta ezt a nemes sportot.

Erdély minden zugából eljöttek a lóversenyre. De sokan voltak, akik Magyarországból utaztak ide. A közönség soraiban ott láttuk *gróf Bánffy* Miklóst, *gróf Teleky* Arturt, *gróf Béldy* Kálmánt, *gróf Bethlen* Bélát, *báró Jósika* Jánost, *gróf Stubenberg* Józsefet, *báró Wesselényi* Istvánt, *cs. Szabó* Kálmánt, a budapesti Nemzeti Lovarda igazgatóját, *Fáy Halász* Idát, az ismert urlovasnőt, *dr. Miketz* Ödön Szabolcs megyei főispánt és a helyi hatóságok előkelőségeit. Valaki meg is jegyezte, hogy ugy ültek az emberek: *egy zsidó, egy gróf, egy iparos, egy báró* . . .

A lovasversenyek rendezője *dr. Csengery* István közjegyző, akinek fáradhatatlan munkája eredményezte a mostani nagy sikert.

A Lorántffy Zsuzsánna-Egylet

Szatmárnak ez a legtevékenyebb kulturegyesülete szerencsés ötlettel éppen a lóversenyek napján rendezte meg ez évi müsoros estélyét. Régebben gyakoribbak voltaka Lorántffy előadásai. Most azonban annyira megnehezitették az engedélyeket, hogy igazán nagy utánjárás kell ahhoz, hogy valamelyik mükedvelő gárda vállalkozni merjen arra, hogy a jelenlegi viszonyok között kiáll a nyilvánosság elé.

A Lorántffy vigalmi bizottságának elnöknője, *Erdődy* Sándorné azonban nem egykönnyen hagyja magát legyürni a bürokratikus akadályoktól. Kiverekedte, hogy az előadást mégis meg lehetett tartani. És ez az előadás egynéhány olyan tehetséget hozott felszinre, akikre érdemes felfigyelni. Itt van mindjárt *Márton* Manci. Istenáldotta tehetség. Ösztönös és természetes humoru komika. De nem szabad elfelejtkezni *Szvitlik* Ferenc nem mindennapos szinjátszó készségeiről, a pergő beszédü *Kiss* Olgáról, a nagyon finom *Horváth* Kláriról, *Czigus* Piroskáról, *báró Diószeghy* Györgynéről, *Szeifrid* Mimiről és a csöpp *Rakovszky* Manciról, de a többiekről sem, akik valóban megérdemelték a theater-parré zugó tapsait.

Kilencszázezer lej? Mi az nekünk?

A nagy városfejlesztési lázban a szatmári időközi bizottság — áldassék a neve — elhatározta, hogy tizenötmilliós kölcsönt vesz föl és ebből a hatalmas összegből csatornáztatja a várost.

A pénz még nincs itt, de itt lesz.

Mi mindenesetre már előre iszunk a medve bőrére.

A város meghivására Szatmáron járt *Germani* bukaresti müegyetemi tanár és tanulmányozta, hogy miképpen volna a leghelyesebb Szatmáron a vizvezeték és a csatornázás kérdését megoldani? A professzor itt volt, azután elment.

Ezen a héten ujból jelentkezett. Nem személyesen, csak levélben. Közölte az időközi bizottsággal, hogy hat hónap alatt hajlandó elkészitteni a vizvezetéki és csatornázási tervezetet, ha a város neki ezért a munkáért kilencszázezer lej tiszteletdijat fizet.

Kilencszázezer lej? Mi az nekünk?

Még nincs meg a pénz, de a város vezetőiben van hajlandóság, hogy ezt az összeget a tanár urnak megfizesse.

Csak attól félünk, hogy mire a tervek elkészülnek és a munkálatokhoz hozzá lehetne fogni, a kölcsönpénz ugy elolvad, mint az a bizonyos tizmillió, amelyet a Iorga-rezsim idején vettek fel.

Hogy áll a szinház ügye?

kérdezhetné valaki, aki még emlékszik arra, hogy a szatmári szinház körül nagy viták folytak, hogy kié legyen hát? Az Astráé legyen mozi céljaira, vagy a szinházé? Vagy mindakettőé?

A helyzet most egészen bizonytalan. Az Astra kijelentette, hogy minden fellebbezésre való tekintet nélkül megkezdi a szinháznak mozi céljaira való átépitési munkálatait, de mindig kihangsulyczza, hogy a magyar szinház részére a téli idényt zavartalanul biztositja. Szabadkai, a szinház igazgatója viszont azt igérte, hogy az idén megépitteti a forgószinpadot.

A helyzet most az, hogy sem az Astra nem épitkezik, de Szabadkai sem mer belevágni a forgószinpad épitésébe. Mit tudja ő, hogy mi lesz itt? Általában ezt senki sem tudja.

Annyi bizonyos, hogy Szabadkai már megszervezte a szintársulatát és szeptember végén Nagykárolyban kezdeni akar. A társulat nagyjában a tavalyi. Van néhány uj tag, akiket kiváncsian vár Szatmár közönsége. Az a közönség, amelynek mindig szivügye volt a szinház. Egészen 1790 óta. Legalább is dr. Barna János tanár, aki hihetetlen ambicióval most állitja össze a szatmári szinház történetéről szólófeljegyzéseket, ugy tudja, hogy 1790-ben volt az első szinielőadás Szatmáron.

ÉS VÉGÜL
PLETYKÁZZUNK EGY KICSIT

mert pletyka nélkül Szatmárt nehéz lenne elképzelni. Tehát kezdjük:

Singer Gabi, a szimpatikus teniszbajnoknő férjhez ment. Bukarestbe vitte el Josipoviciu ügyvéd. A házasságot öt évig tartó romantikus szerelem előzte meg.

A teniszbajnoknőkre különbenis rájár a rud. Fried Babi is menyasszony. A női egyes számokat lassanként törölni kell versenyekről. Majd az utánpótlás.

Salagianu György járásbiró leköszönt állásából és megnyitotta ügyvédi irodáját. Az első védőbeszédét volt kollégái valamennyien végighallgatták. A beszéd sikerült, a vádlottat felmentették.

A rossz nyelvek szerint a gyümölcskiállitás hiányos. Elfelejtették kiállitani az *aranyifjut*, aki olyan, mint a pajzstetü által megtámadott alma: kivül fényes, belül rothadt. Elfelejtették kiállitani a *démont*, akiről általában ugy szokás nyilatkozni, hogy finom kis gyümölcs. Elfelejtették kiállitani az egyik *magasrangu városvezetőembert*, akiről a közvlemény azt állitja, hogy olyan savanyu, mint a vackor és elfelejtették kiállitani a *többségi lapszerkesztetőt*, aki olyan, mint a beléndek, mutatós, de hatása mérgező.

A gazdag valutásnak a nyár végén kétgyermeke fürdés közben majdnem a vizbefulladt. A parton egy szegény ember látta a gyerekek halálküzdelmét és kimentette a két gyermeket. Közben egy kicsit majdnem ő is belfulladt. Gavallér volt a gazdag ember. Kétszáz lejt adott a szegény embernek. Ez is valami.

A törvényszéken naponta átlag öt házasságot bontanak fel.

Egy szatmári vállalat gépirót keresett. 154 ajánlat érkezett be az állasra, amelyben reggel nyolctól egyórai ebédszünettel este nyolcig kell dolgozni, ezerkétszáz lejért.

Székely Józsefné

Nem azok közé tartozik, akik a jótékonyságot a reklám kedvéért üzik. Csendben. de annál odaadóbban harcol a szegényekért. Munkája nyomán a csendes elismerés hálája nő. Elnöke a Jótékony Nőegylet szegényügyi osztályának és választmányi tagja a Katolikus Karitásznak. Nyugdijas tanitónő. Harmincké éve fejt ki dicséretes és önzetlen karitativ munkát Szatmáron.

A hatmilliós Márkus

az érmihályfalvai valuta-spekuláns ugy látszik, mégis csak kikerül a fogházból. Legalább is ideiglenesen. Mert a vizsgálóbiró elrendelte, hogy Freund Márkust, aki csekély hatmillió lejjel szökött meg olyan hatmillióval amelyet üzletfelei valutacsempészési célokra adtak át neki, biztositék ellenében helyezzék szabadlábra. Egyelőre az ügyészség megfellebbezte a vizsgálóbiró határozatát de becsapott ügyfelei már számitanak arra hogy a hatmilliós Márkus rövidesen szabadlábra kerül. Vannak olyanok akik már alig várják Olyanok, akik érthető okokból nem tettek bünvádi feljelentést Freund Márkus ellen. Ezek egy kis külön leszámolásra készülnek. Beavatottak azt mondják, hogy nagy mérkőzés lesz. Ha Freund tudná, nem szorgalmazná olyan nagyon a szabadlábra helyeztetését.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

KÖZGAZDASÁG

Nincs vevő és nincs eladó a gabonapiacon

A malmok felfüggesztették a vásárlásokat — Leromlott a babüzlet — Egy bukaresti textilcég monopolizálni akarja a napraforgómag-exportot

Bukarest, szeptember 25.

Az elmult héten szokatlanul üzlettelen volt a terménypiac. Miután a malmok és terménykereskedők tulnyomó része elmaradt a piacról és nem vásárol téli raktárra, mert nincsen rá befektethető pénzük, a nagymalmok viszont már régebben összevásárolták a gabonakormánybiztosság által piacra dobott tavalyi buzát, amelytől azért törekszik szabadulni, hogy ujbuzát szerezzen be helyette. A hivatásos spekuláció is visszavonult a piacról, mert tele van áruval. Ilyenformán

a gabonakormánybiztosság maradt az egyetlen vevő, amely az ország különböző vidékein naponta átlag 250—300 kocsi buzát vásároltat össze

azzal a céllal, hogy körülbelül 12 ezertől 15 ezer vagonos készletre tegyen szert, a mellyel bármikor beavatkozhat a piac áralakulásába. A kikötőkben a buza mult heti jegyzése Brailában 480, 450, 485, 420, 455, 465. 475. 490 lej, Galacon pedig 460—490 lej volt. Bukarestben nem volt buzakinállat, de kereslet se nagyon, mert a leszteladás nem elég aktiv és ezért a malmok rezerváltak. A bukaresti piacon 49 ezer lej a buza. A liszt ára Galacon 48 ezer lej volt.

A piac üzlettelenségére mi sem jellemzőbb, mint az a tény, hogy Galacon a tőzsde a hét utolsó négy napján egyetlen üzletkötést sem csinált

és az árakat csak a szabadforgalom diktálta. Konstanca is a hét három napján teljesen üzlettelen volt, a bukaresti tőzsdén pedig minimális forgalom volt Egyedül a brailai piacon volt élénkebb üzlet és amint az exportra szánt felhozatalból is megállapitható, a terménykivitel központja Brailába helyeződött át Az ország belsejéből Konstancára 208 kocsi, Galacra 75 és Brailába 420 vagon termény futott be a mult héten, összesen tehat 703 vagon. Az exportőrök körében nagy nyugtalanságot keltett a Banca Nationala azon szándéka, hogy ő inkasszálja az eladott gabonáért járó devizát.

Attól tartanak, hogy a hivatalos valutapolitika teljesen tönkreteszi a gabonakivitelt, miután már eddig is olyan piacokat kapcsolt ki, amelyek 40 év óta vevői a román gabonának.

Teljesen szünetel a kivitel Anglia, Spanyolország, Belgium, Franciaország és Hollandia felé.

Külföldön különben is rossz volt a piac az elmult héten és ez kihatással volt a román piacra is. Hét elején az árpa és a tengeri, amelyet főként a németek vásároltak, 500 lejjel esett az előző szombati árakkal szemben, a többi cikk pedig 1000 lejjel. Konstancán másnap a tengeri 1000 lejjel ment vissza és ellanyhult a bab is. Általában a babüzlet leromlott. A román piac heteken át világparitáson felül fizette az exportra alkalmas árut, mert a rossz amerikai termésre spekuláltak. Kiderült azonban, hogy a román bab ezidén gyenge minőségü és nem lehet kihasználni vele a külföldi piacokon mutatkozó előnyös helyzetet.

Galacon szeptember 18-án 2—3 ezer lej jel esett a termények ára, csak a tengeri szilárdult meg 1000 lejjel a közbejött fedezeti vásárlások hatása alatt. A tengeri üzlet elég szeszélyes. Konstancán 220—235 lejjel indult a tengeri, azután felment 240—260 lejre, visszaesett 200—230 lejre. Brailában tavalyi áruért 245, 230, 247.50 237.50 lejt fizettek, pirosszemü tengeriért 280—295 lejt. Galacon a tengeri jegyzése a következő volt: 200, 227.50, 240, 200, 230, 210, 230. Exportra általában 25 ezer lejt fizettek uszályba rakott áruért

Uj tengeriben is megindult az üzlet. A piacokra érkező uj áru elég jó, habár az utolsó néhány nap időjárása kissé nedves volt és nem alkalmas a tengeri száradására.

Az idén háromfajta áru lesz: a termés 25—30 százaléka kifogástalan áru, 40 százaléka közepes minőségü, a többi defektes, gyenge áru. Hét elején uj tengeriért 23 ezer 250 lejt fizettek ab dunai uszály. hét végén 22 ezer 500-tól 22 ezer 250 lejt, sőt Brailában csak 21 ezer 200—22 ezer lejt.

Árpában az üzlet a külföldi piacok kedvetlenségének hatása alatt ellanyhult. Hét közepén az árak Konstancán és Brailán 500 lejjel visszamentek. Minőség szerint az árpa ára Konstancán 285, 287, 290, 252.50 lejjel indult, azután visszaesett 265, 267.50 lejre, majd ismét feljavult 291.25, 293.75 lejre s 280, 290 lej körül állapodott meg. Brailában 265, 280 lejjel indult, felment 290 lejre, visszaesett 275, 285 lejre, majd 260, 270, 280. 285 lej körül mozgott, hogy a hetet 275, 280, 283. 292 lejjel zárja. A tisztitott árpa 330 lejről visszaesett 325, 320, 315 lejre és a hét végén is 315 lejen maradt. Az áresés miatt a felhozatal lecsökkent, 29 ezer 500 lejes fob ajánlat mellett nincs eladó, a termelők 30.500 lejen alul nem akarnak eladni.

Szeptember 21-én kedvezőbb külföldi hirekre Galac megszilárdult. A rozs ára 4000 lejjel szökött fel a hételejei 32 ezerről 36 ezer lejre,

mig Brailában a rozsért 340 250 lejt fizettek mázsánként. Ugyanekkor a galaci piac felverte a buza árát is 3000 lejjel, viszont a bab 2000 lejjel esett, hogy azután szombatra a bab behozza ezt a különbözetet. A tengeri és árpa is javult a hét utolsó napján 500 lejjel. Jó minőségü, exportképes tarkababért 630, 710 lejt is fizettek. Közönséges áruért származási hely és minőség szerint Konstancán 385, 390, 400, 410, 415 lejt, Brailában 390, 430. 550. 390, 400, 380, 405, 450 lejt, Galacon 360. 390. 400. 420. 430, 360, 375, 420 lejt fizettek. A többi hüvelyes közül a Viktória-borsó ára Brailában 800—820 lejről felment 880 lejre, Galacon pedig 800 lejen maradt. Zöldborsóért 480 lejt fizettek, mig takarmányborsóért általában 380—400 lejt, habár voltak 360—420 lejes árak is. A feketeborsó ára 520—555 lejről Konstancán visszament 500—510 lejre. Kölesért hét elején 380 lejt, majd 370, 375, 350, 360 lejt fizettek, sőt Brailában 320 lejt. Exportra a köles 380 ezer lejről lement 36 ezer 500 lejre, de a németek mégis tartózkodnak a vételtől, mert kiderült, hogy az eredeti becslésekkel szemben a termés jól sikerült és van áru is a piacon. Visszaesett a sárga mustár ára is 820—830 lejről 730—740 lejre.

Az olajmagvak piacán nagy a riadalom az exportőrök körében. Jelenleg ugyanis napraforgómagban van a legnagyobb üzlet, amelyet a lengyel olajgyárak vásárolnak, főként csernovici cégek közvetitésével. Ezt az üzletet most egy bukaresti lengyel-román cég akarja megszerezni monopolisztikus alapon. A szóbanforgó cég eddig kizárólag textiláruk behozatalával foglalkozott és most hivatalos protekció segitségével kezébe akarja kaparintani a Lengyelországba irányuló napraforgómag kivitelt. A helyzet azonban az, hogy a lengyel importőrök nem akarják eddigi bevált összeköttetéseiket feladni. Az árak Brailában a következőképpen alakultak: 300, 305, 310, 317.50, 315, parasztáru 281 lej, Galacon 304. 300. 295 lej, gyengébb áru 250 lej. Lenmag ára 630, 640, 625 Konstancában, 610 lej Brailában. Repce navetta-áru 560 lej, tavaszi repce 430, 440 lej, vadrepce 220—240 lej.

Károly király az ipari kiállitáson

Apró kulisszatitkok a nagyszabásu mintavásárról

Bukarest, szeptember 25.

Háromszori elhalasztás után végre megnyilt a bukaresti Károly-parkban az ipari kiállitás. Első pillantásra meg lehet és meg is kell állapitani, hogy a kiállitás nagyon szép és a romániai ipar 13 éves fejlődésének olyan bizonyitékát adja a kiállitott árucikkekkel, amely becsületére válik az országnak. A kiállitáson való részvétel is rengeteg munkával, izgalommal és költséggel járt és a sorozatos elhalasztás határozottan idegessé tette a kiállitókat, természetesen főleg a vidékieket, akik szeptember eleje óta külön személyzetet tartanak Bukarestben, maguk is a főváros és a gyár között utazgatnak két-három hete és még a tetejébe a CFR nem adta meg az időközben leváltott első kiállitási rendezőség által kilátásba helyezett dijmentességet. a kiállitott áruk visszaszállitásánál. Sőt a vasut még az előirt 75 százalékos kedvezményt sem akarja megadni. A kiállitás megnyitója előtti napokban egyes cégek nagyon el voltak keseredve mindezek miatt és még azt is hangoztatták, hogy beperelik a rendezőséget a fuvardijakért, holott nem a mostani, második szervezőbizottság az oka ennek a helyzetnek, hanem a régi, kezdeményező bizottság mulasztotta el, vagy nem tudta elintézni a kiállitással kapcsolatos kérdéseket.

Védekezés a hivatalos konkurrencia ellen

A többszöri elhalasztás ellenére csütörtökön délután még nagyon sok cég nem volt készen a standjával. A kiállitás rendezősége kétségbeesetten sürgette az elkésett cégeket, de azok a legangolosabb flegmával kijelentették, hogy nem hajlandók előre közszemlére tenni ujdonságaikat, hogy a konkurrencia esetleg megelőzze őket. **Volt olyan cég, amely éjjel lopta be a kiállitandó árukat a pavillonba.** Az egyik bánsági kalapgyár valami divatszenzációt hozott Amerikából, amellyel a kiállitás napján jött csak a piacra. Nehogy az érdekes ujdonság szemet szurjon a konkurrenciának, a drága finom kalapokat egy katonaruhás bábu fejébe nyomták, mintha értéktelen holmi lenne és igy terelték el a konkurrens gyárak figyelmét az uj cikkről. Más kiállitók egész idő alatt zárt ajtók mögött, olyan titokzatossággal dolgoztak, mintha összeesküvésre készültek volna. Az utolsó tucat évben a romániai ipar óriási fejlődésen ment keresztül és nincsen nap, hogy valamelyik gyár ne jönne ki valami ujdonsággal. Különösen a kontingentálási rendszer életbeléptetése óta. Voltak is konzervativ gyárosok, akik morogtak a kiállitás miatt, mondván: eddig a gyáripar folyton panaszkodott, hogy nem tud dolgozni a sok kerékkötő rendelkezés miatt, most pedig dicsekedve kiállitja a legszebb dolgait, amelyek nem egy cikkben felveszik a versenyt akármelyik külföldi ipar hasonló árujával.

CSAK A KIRÁLY NEM FÁRADT EL...

A hivatalos megnyitás nagyon jól sikerült. A király és Mihály trónörökös őszinte érdeklődése és kitüntető megszólitásai felvillanyozták a testületileg megjelent gyárosokat. Általában nagyon barátságos hangulatot idézett elő az uralkodó lankadatlan frissesége, sziporkázó szellemessége és közismert közvetlensége. A kisérethez tartozó miniszterek, főméltóságok és egyéb hivatalos urak már régen kifáradtak a végeláthatatlan pavillonok megtekintésébe, a különböző magyarázatok meghallgatásába, de Károly király változatlan érdeklődéssel és jókedvvel ereszkedett szóba a gyárosokkal, alapcsan megnézte a szembetünőbb standokat, izlésesen megrendezett összhatásokat.

Az egyes kiállitócégek megtekintése közben néhány kedves párbeszéd, mulatságos jelenet pergett le és terjedt el a király legszükebb kiséretének tagjai között. Ezek a jókedvü, fiatalos és mindig találó megjegyzések természetesen csak fokozták azt a fesztelen hangulatot, amely a királyi látogatást mindvégig felejthetetlen emlékké avatta a jelenvoltak számára. Nagyon kedves volt például, amikor a király megállott **Boros Dódi** izléses bőrdiszmüárui előtt. Boros György unitárius püspök leányát tüntette ki először megszólitásával a király. Boros Dódi angolul üdvözölte az uralkodót, aki erre látható örömmel kiáltott fel:

— Hiszen mi már ismerjük egymást! Maga az a magyar-angol hölgy...

Boros Dódi ugyanis már több városban kiállitotta diszmüáruit, ahol az uralkodó is megtekintette a kiállitást. És amikor Károly király erre visszaemlékezett, megkérdezte az iparmüvésznőt, hogy tud-e üzletileg boldogulni, majd néhány ujabb kérdezősködés után nagyon szivélyes bucsut vett a feltünően csinos iparmüvésznőtől.

MIHÁLY VAJDA ÉS A VONATÜTKÖZŐ

Az egyik vagongyár kiállitott árui közül különösen megragadta a király figyelmét egy olyan készülék, amely a vasuti kocsik ütközőinél alkalmazott rugókat helyettesiti, illetve fölöslegessé teszi. A király aziránt érdeklődik, hogy alkalmazták-e és be is vált-e ez az uj konstrukció. Mire a vállalat igazgatója elmondja, hogy már hat éve próbálják ki ezt az uj találmányt és még soha sem volt vele semmi baj. Mihály vajda csodálkozva csapta össze a kezét?

— Hat évig nem volt semmi baja? Hogy lehet az?

A kérdést egyenesen az édesapjához intézte, aki már közben is gyakran magyarázott meg kissé komplikáltabb dolgokat a kis trónörökösnek. Károly király önelégedett apai mosollyal adta meg a választ:

— Bizony, ez nem olyan, mint az ember, ugy-e, akit gyakran kell megreparálni.

Az egyik belföldi gyógyszerárugyár pavillonjának a falán érdekes plakát hirdeti, hogy a gyár megnevezett készitménye kitünő ellenszere minden vérbajnak s ezt a plakát szemléltető módon ugy fejezi ki, hogy a nagy betükkel megrajzolt „szifilisz“ szó egy vastag kereszttel van átnyomva. Az uralkodó mosolyogva hézi a plakátot és máris kész egy találó bonmóval:

— Lehet, hogy a szifilisz elmulik, de a kereszt megmarad.

Más.

A MINDENT TUDÓ MINISZTER

Nagyon szép anyagot állitott ki a földmüvelésügyi minisztérium. A gyümölcskiállitás után, ahol a király szemmel láthatóan megelégedetten nézte meg a gyönyörü fajgyümölcsöket, Cezar Popescu iparügyi államtitkár, a kiállitást rendező bizottság lelke, a halakra irányitja az uralkodó figyelmét. A sokat dicsárolt állami halászat ezuttal kitett magáést és gyönyörü szép anyagot állitott ki. A király kiséretéből valaki, talán nem éppen minden célzatosság nélkül, — amint a rosszmájuak suttogják, — áradozva kezdte dicsérni a király jelenlétében Manolescu-Strunga alminisztert.

— Ezt is Strunga csinálta. Ez a Strunga mindent tud.

A király talán elértette ennek a dicsérő véleménynek a mellékizét és mosolyogva a következő kérdéssel fordult a közelében álló földmüvelésügyi alminiszterhez:

— Kedves Strunga, talán még azt is tudja, hogy ikrát termeljen ezeknek a halaknak a gyomrában?

KÉTMILLIÓS ARANYTÖMB — ÓLOMBÓL

Sok érdekes apróságot lehetne még feljegyezni a nagy kiállitásról. A kulisszák mögött rengeteg intrika, pletyka és tovább folyik a versengés. Ezekről talán majd más alkalommal. Most befejezésül még csak egy féltve őrzött üzleti pikantériát árulunk el. A legnagyobb magánbányavállalat kiállitási helyiségében csodájára járnak egy hatalmas szinaranytömbnek. A falon diszes, feltünő tábla hirdeti, hogy az **aranytömb értéke 2 millió lej.** A vállalat külön őrséget szervezett a gyönyörü darab őrzésére. A látogatók szent áhitattal és fájdalmas sóhajtásokkal tolonganak a kétmilliós aranytömb körül. Pedig ez a hatalmas, vagyont érő tömb — közönséges ólomból készült itt Bukarestben és egy magyar iparmüvész futtatta be aranyral...

Azért persze van itt igazi arany is Azokban a káprázatosan szép bányavirágokban, amelyeket a hamis aranytömb körül zsibongó emberek alig méltatnak figyelemre.

Bányai Ernő

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Megszüntetik az eljárást a vasgárdista összeesküvés ügyében?

Az orvostani intézet megállapitotta, hogy a Gheorghiade lakásán talált fiola ciankálit tartalmaz

Bukarest, szeptember 25

Jelentettük annakidején, hogy a felszlatott Vasgárda tulzó elemei „összeesküvést" szőttek Corneliu Zelea Codreanu ellen. A „kapitány" azonban megneszelte a dolgokat és rajtaütésszerüen behatolt Luca Gheorghiade diák lakásába, ahol a párt lázongói gyüléseiket tartották, magához vette az összes kompromittáló iratokat, több revolvert és egy üveg ciankálit. Az eléggé zajos botrány főszereplői ellen, amint tudjuk, hadbirósági eljárás indult meg, majd az ilfovi ügyészségre tették át az ügyet. Prosper Constantinescu ügyész tegnap hallgatta ki Cantacuzino-Granicerul nyugalmazott tábornokot és Zelea Codreanut. Mindaketten sulyos leleplezésekkel szolgáltak az összeesküvők terveit illetően majd átnyujtották az ügyésznek a bünjeleket, amiket Gheorghiade diák lakásán találtak.

Az ügy ma érdekes fordulatot vett. Az ügyész ugyanis megállapitotta, hogy Zelea Codreanuék eljárása nem meriti ki a magánlaksértés büntetténk kritériumait, annál kevésbbé, mivel az ügyben senki panaszt nem adott be, ennélfogva a vizsgálat eddigi jegyzőkönyveit felterjesztette a főügyészhez, aki dönteni fog a továbbiak felől.

A törvényszéki orvostani intézet, ahol megvizsgálták a Gheorghiade lakásán talált üveg tartalmát, hivatalosan megállapitotta, hogy a fiola ciankálit tartalmaz.

Nácí-kapcsolatokkal gyanusitják a bécsi opera egyik román származásu énekesnőjét

Házkutatást tartottak nála s a rendőrség kihallgatta Klemens Krausst is

Bécs, szeptember 25.

A hitlerista mozgalom elleni küzdelmet az osztrák kormány most már a kulturális intézményekre is kiterjesztette, hogy mindenünnen kifüstölje a nemzetiszocialista befolyást és propagandát.

Kulturális körökben nagy szenzációt kelt, hogy a titkosrendőrség vasárnap házkutatást tartott *Ursuleac Viorica* énekesnőnél, az állami operaház román származásu tagjánál, mert azzal gyanusitja, hogy a *nemzetiszocialista eszmék szolgálatába szegődött*. A román énekesnőt azért fogták gyanuba, mert megállapitották, hogy amikor a nyáron Salzburgban vendégszerepelt, egy alkalommal hosszas telefonbeszélgetést folytatott Göring porosz miniszterelnökkel.

Hogy a házkutatás milyen eredménnyel járt, azt még nem tudni. Nyilván ezzel kapcsolatban azonban a rendőrigazgatóságra idézték *Klemens Krauss-t*, az operaház igazgatóját s kihallgatták. Házkutatást tartott még a rendőrség *Hammer* operaénekesnél is, akit szintén azzal gyanusitanak, hogy kapcsolatokat tart fenn a nemzetiszocialistákkal.

A házkutatások és Krauss kihallgatása müvészi körökben óriási feltünést keltenek. Most már biztosra veszik, hogy *Klemens Krauss szerződését a jövő évre nem hosszabbitják meg s Ursuleac Viorica szerződését is felbontják*. A román müvésznő régebbi szerződését ugyanis nemrégiben már csak ideiglenes szereplésekre korlátozták.

Parlaghy Lajos távollétében el akarták gáncsolni a nagyváradi magyar szinház ügyét

Parlaghy Lajos a békét keresi a szinház jövője érdekében

Parlaghy Lajos a kolozsvári—nagyváradi—brassói szinházak igazgatója, aki huzamosabb idő óta Kolozsváron tartózkodik, tegnap érkezett haza Nagyváradra.

Nagyváradon ma aktuális kérdés a szinház problémája, de ennek megoldása elé láthatóan akadályokat gördítenek illetékes város-politikai tényezők. A város szinházát, évtizedes tradiciójához hiven, el sem lehet képzelni, hogy ide nivótlan ripacs társulat fészkelje be magát. Köztudomásu, hogy egész Erdélyben csak Parlaghy társulata az, amely a megfelelő szinvonalat fenn tudja tartani.

A kolozsvári szinházi szezon szeptember 27-én kezdődik, ezzel szemben a nagyváradi szinház helyzete látszólagos bizonytalanság elé néz, legalább is ugy tünik ez kifelé a közönség felé, amely természetesen nem tudhatta, hogy a szinház direktora a szervezkedés munkájával volt elfoglalva és nem is gondolhatott arra, hogy távollétében részekre próbálják szaggatni azt a szinházat, a melynek direktora a várossal éves szerződést kötött.

A helyzet ugyanis az, hogy Parlaghy Lajost a szervezkedés munkája teljesen lekötötte és igy csak most jutott ideje arra, hogy behatóan foglalkozzék a nagyváradi szinház ügyével, amely egyébként legbelsőbb és legféltettebb ügye Parlaghynak.

Parlaghy Lajos a várossal kötött hároméves szerződés minden pontjának eleget tett, mindössze arról van szó, hogy a szinház müvészi vezetését egyáltalán nem érintő kicsinyes anyagi késedelem miatt most a szinház helyzete és jövője bizonytalanná válik. A ruhatári dij egy részletét ugyanis egynapi késedelemmel fizette le Parlaghy, de teljes egészében a kikötött összeg befolyt a város pénztárhoz. Mindezek után tehát felmerült a kérdés, szabad-e a városnak akadályokat gördíteni és felbontani a szerződést annak a Parlaghy Lajosnak, aki 15 év óta a közvélemény legnagyobb megelégedésére teljesiti kulturhivatását, szinházzal, közönséggel szemben egyaránt és ugyanakkor a szinészeinek járó fizetést az utolsó fillérig minden esetben kiegyenlitette. Egynapos késedelem miatt felboritani most mindent, terveket, a jövő szezont, ugy hisszük és ugy érezzük nem lehet és nem szabad.

Parlaghy Lajos különben munkatársunknak kijelentette, hogy fájdalommal tölti el ez az áldatlan állapot és bizonytalanság, amely az uj szezon megkezdése előtt ismét felvetődött a nagyváradi szinház ügyében. Kijelentette, hogy az a nagy szeretet és bizalom, amellyel a nagyváradi közönség müködése és személye iránt tanusitott, arra kötelezi őt, hogy az utolsó órában meghozzon minden áldozatot arra nézve, hogy azt a programot, amelyet a szinházhoz való visszatérésekor maga elé tüzött, meghonositsa a maga teljes egészében.

— Természetes — mondotta Parlaghy Lajos — hogy szerződéses jogaimat nem adhatom fel és ragaszkodom a még hátralevő kétéves szerződésemhez és az abban lefektetett összes pontokhoz. A tanács véleménye szerint, rendezni kell bizonyos függő anyagi kérdéseket. Kötelezve erre nem vagyok, de mégis a békesség kedvéért és a szinház jövője érdekében meg akarom találni a tanáccsal együtt, azt az expedienst, amely végleg nyugvópontra hozná ezt a kérdést is.

Ami a forgószinpad ügyét illeti, arra nézve csak azt nyilatkozhatom, hogy szerződésben vállaltam annak megépitését, nagy anyagi és technikai áldozatok mellett elkészitettem a terveket, benyujtottam a városi tanácshoz, a jóváhagyást azonban még nem kaptam meg és ugy a tervet megvalósitani, illetve kivitelezni nem tudom. Felkeresem egyébként a polgármestert vagy annak helyettesét hogy a felmerült ellentéteket elsimitsuk.

Hisszük hogy Parlaghynak sikerül elsimitani az ellentéteket és senki sem fog oktalan és céltalan akadályokat gördíteni Parlaghy Lajos komoly kulturmunkája elé.

A genfi kisebbségi vita vége:

Népszövetségi vizsgáló-bizottság kiküldésére tett inditványt a magyar főmegbizott

A román és délszláv megbizottak elismerték Eckhardt engedékeny magatartását

Genf, szeptember 25.

A Népszövetség hatodik, politikai bizottsága hétfőn folytatta a kisebbségi vitát. Az ülésen elsőnek Eckhardt Tibor magyar főmegbizott szólalt fel.

— Pénteki beszédemben — mondotta — felhoztam a Dunamedence egyik sulyos problémáját, nevezetesen a magyar kisebbségek jogvédelmének az elégtelen voltát. Nincs másról szó, mint a kisebbségvédelmi szerződések lojális végrehajtásáról.

— Ugy Antoniade román, mint Fotics délszláv meghatalmazott miniszter, mint konkrét panaszt fogták fel beszédemet s azt vetették ellen, hogy nem általános szempontból kezeltem a kérdést. Nincs igazuk. A szerződések rendszeres megsértése rendkivül sulyos helyzetet jelent s igy az egész probléma az általános keret jellegét adja. Ami Magyarország felügyeleti jogát, illetőleg a kisebbségi kötelezettségek betartásának a törekvését illeti, a mely jogot Antoniade és Fotics urak kétségbevontak, ez fennáll. Ez a békeszerődés 44. és 47. szakaszára alapul.

— Antoniade megállapitotta, hogy a romániai magyar kisebbség nem nyujtott be peticiókat. En tovább megyek és kijelentem, hogy még a magyar kormány sem fordult volna peticióval Genfbe. Lehet-e ebből arra következtetni, hogy a magyar kisebbség meg van elégedve sorsával?

Eckhardt tiltakozik állásfoglalása téves magyarázta ellen, majd hangoztatja, hogy a kisebbségi szerződések fogyatékos betartása az, amit sérelmez s hogy a magyar kormány csak a hatékony kisebbségi jogvédelem érdekében lép fel.

— Én sem kivánok egyebet, mint hogy a kölcsönösség, egyenlőség és arányosság elve alapján kell keresnünk a helyes megoldás utját.

Eckhardt után Antoniade román megbizott, meghatalmazott miniszter jelentkezett szólásra. Köszönettel veszi tudomásul Eckhardtnak azt a kijelentését, hogy visszavonja a magyar kormány nevében benyujtott inditványt, egyben azonban sajnálja, hogy Eckhardt rendszeres üldözésről beszélt.

Benes szintén köszönetet mond Eckhardt konciliáns szavaiért.

Ezután ismét Eckhardt szólalt fel. Kijelenti, hogyha Benes és Antoniade segédkeznek, ugy megtalálják a célravezető legjobb utat.

Fotics délszláv megbizott is elismeri Eckhardt konciliáns magatartását, ami azonban nem jelenti annak elismerését, hogy Magyarország a kisebbségi jog[illegible]örve alatt beavatkozzék a jugoszláv be[illegible]ekbe.

A CUKORBETEG KOSZTJA
Irta: Dr. HORVAY LAJOS főorvos
Ára 78 lej
Kapható a BRÁSSÓI LAPOK Könyvosztályában

Megkezdődött Belgrádban a kisantant gazdasági értekezlete

Belgrád, szeptember 25.

A kisantantállamok gazdasági értekezlete hétfőn délelőtt kezdetét vette. Az értekezlet napirendjén számos nagyfontosságu kérdés szerepel, igy: vasuti, hajózási és pósta-ügyek, valamint a három ország takarékpénztárainak szorosabb együttmüködése. A nagyhatalmak kivánságára behatóan tárgyalják a dunamenti államok gazdasági együttmüködésének a problémáit is.

Álarcos banditák egy konstancai üzletben

Konstanca, szeptember 25.

A Griviței-utca 14. szám alatti „Vogera" vállalat irodahelyiségébe szombaton este 7 órakor két álarcos, revolveres bandita halolt be. A félelmes kinézésü betörők a helyiségben tartózkodó tisztviselőnőtől pénzt követeltek, majd a leány vonakodására, megragadták, száját betömték, összekötözték és megverték. Ezután nyugodtan munkához láttak. Feltörték a kasszát, ahol 5 ezer lejt találtak. A két bandita ezután, sovány zsákmányával tovább állott. A vállalat a történtekről jelentést tett a rendőrségen. A nyomozást megindították a vakmerő betörők kézrekerítésére.

Szerencsés számok

Bukarest, szeptember 25.

Az állami osztálysorsjáték szeptember 24-iki huzásán, a 15-ik huzási napon nyertek:

200 ezer lejt nyert: 70927, 60 ezer lejt: 16622, 77795, 50 ezer lejt nyert: 1633, 78005, 20 ezer lejt nyert: 17356, 27392, 36945, 41995, 58963, 59404, 70210, 71428, 74440, 15 ezer lejt nyert: 41212, 6843 66281 28218, 10 ezer lejt nyert: 13365, 33064, 22622 és még 1676 nyeremény 10 és 5 ezer lej között. A 14 egymillós nyeremény szeptember 26-án, szerdán kerül kisorsolásra.

A bukaresti tőzsde-zárlat

Adóbón: 40. Stabilizációs kötvény 43 és fél. Kisajátitási kötvény: 42—41 és háromnegyed. Banca Nationala 5075—5115 Banca Romaneasca: régi 323—324, uj 303—313. Creditul Minier 273—277. Mica 1255—1210. Resica 425—420—418.

A gabonatőzsdén felélénkült az üzlet. Ma a következő üzletkötések voltak. 6 vagon buza. 37 és fél vagon zab. 68 vagon tengeri. 10 vagon köles. 9 vagon bab, 1 és fél vagon takarmányborsó, 10 vagon fehér burgonya,

Árak: buza 435—465, zab 290—320, tengeri 217 és fél—220, köles 360, bab 350—365, (Vásárhely vidékéről 350—365), takarmányborsó 340, burgonya 105.

— HA A SZERELEM MEGHAL. A költők szerint a szerelem az istenek ajándéka, de mert nincsen rózsa tövis nélkül, öröm üröm nélkül, a nagy szerelem vége mindig nagy bánat. Lángolás, kiábrándulás, fájdalom, ez a három hatalmas érzés jelzi az eszmények világában a szerelem utját. Az életben ez a metamorfózis kissé gyorsabb ütemü és rendszerint nincsen, csupán két állomása. Van szerelem és nyomban utána következik a — nőtartás. Ez történt William Taylor londoni urral is, aki szeretett s utána köszönés nélkül elutazott Ausztráliába. Husz évig élt ott nyugodtan és most megkapta a biróság idézését, amellyel Londonba citálta nőtartási perének a tárgyalására. Taylornak nem lévén elegendő dohánya, nekivágott az utnak, amelynek nagyobbik felét az apostolok lován tette meg. 16.800 kilométert gyalogolt, de megérte: a biróság elutasitotta a szivós hölgyet, aki husz esztendeig kutatott a kitünő férfiu után, hogy bepereelhesse tartásdijért. Taylor ur megköszönte az itéletet, aztán sarkonfordult, hogy visszagyalogoljon Ausztráliába. Kemény legény ez a Taylor, de ha tul lesz a második 16.800 kilométeren is, aligha keveredik még egyszer ebben az életben szerelembe.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

SPORT-ÉLET

Szorgalmasok a ponyméhek és záporozik a meglepetés:

Aki nagyon kikapott: a bajnok Venus a formábajött Crisanatól
Alig-alig döntetlen: ragyogó játék után az NAC—AMTE
Kis győzelmek, de...: a Romania az Universitateat, a Ripensia az Unirea Tricolort, a CFR a Kinizsit „kapta el" egy gólkülönbség erejéig

Startolt a másodosztályu Nemzeti Bajnokság is

Ezen a fordulón csak ugy záporozott a meglepetés . . . A pontméhek ugyancsak szorgalmasan munkához láttak: nincs csapat már az első osztályu nemzeti bajnokságban pont nélkül . . . Az eddigi eredmények előrevetitik, hogy az idei bajnokság különösen izgalmas lesz. Nem ismernek egymásközött nagy csapatokat és hirnevet. Mindenkire „rájár a vereség rudja" is . . .

A nap eseménye a másodosztályu nemzeti bajnokság startja, amely már mindjárt az indulásnál az érdekes játékok és eredmények egész sorozatát hozta. Már ezzel is igazolta létjogosultságát!

Nincs biztos meccs az első osztályban...

NAGYVÁRAD

CRISANA—VENUS 4:1 (3:1)

A Crisana szállitotta a nap legnagyobb meglepetését. Formajavuláson ment át a Crisana és lelépte az elbizakodottan játszó Venust (amely, ha igy halad, nem lesz oka az elbizakodásra. . .) **A gólsorrend: 4. Lakatos 1:0, a 23. percben Barátky 11-es 2:0, két perc mulva Colea Vâlcov fejes gólja 2:1, a 40. percben Barátky 30 méteres szabadrugásából 3:1, a második félidő 2. percében Cionca 4:1.**

ARAD

AMTE—NAC 1:1 (1:0)

A nap másik nagy meglepetése. Ragyogó játék volt és az eredmény megfelel a mutatott formának. **Az első félidő 29. percében Szinder lövi a vezetőgólt, a második félidő 7. percében Bodola egyenlit.**

BUKAREST

RIPENSIA—UNIREA TRICOLOR

3:2 (1:0)

A sáros talaj károsan befolyásolta a játékot. Radulescu biró némileg nyomta a Ripensiát. A gólok igy estek: **11.-ik perc Dobay 1:0, a második félidő 5 perc Carjan 1:1, a 11. percben Schwartz 2:1, a 22. percben Ciolac 3:1, a 28 percben Niculescu 3:2.**

TEMESVÁR

CFR—KINIZSI 3:2 (2:0)

A bukaresti vasutas csapat formája állandósul. Már 3:0-ra vezetett a CFR és a Kinizsi csak az utolsó tiz percben elkeseredett finisszel szépitett, de egyenliteni már nem tudott. A CFR góljait **Attila (25), Medve (41), a második félidőben Georgescu (26 p.). A Kinizsi gólszerzője Glasz a 33. és 37. percben.**

KOLOZSVÁR

ROMANIA—UNIVERSITATEA 1:0 (0:0)

Izgalmas szép mérkőzés, változatos játék, megérdemelt győzelem. A Romania több veszélyes támadás után a második félidő 23. percében lövi a győztes gólt. **Capusan lefut, beadását Vidresan kézzel üti le. 11-es! Criza belövi 1:0.**

A NEMZETI BAJNOKSÁG A.) ÁLLÁSA

1. CFR	3	3	0	0	8: 5	6
2. NAC	3	2	1	0	4: 2	5
3. Ripensia	4	2	1	1	13:10	5
4. Crisana	3	1	1	1	8: 7	3
5. Gloria CFR	3	1	1	1	6: 7	3
6. Romania	1	1	0	0	1: 0	2
7. Universitatea	3	1	0	2	3: 2	2
8. Venus	3	1	0	2	7: 7	2
9. Kinizsi	2	1	0	1	8: 8	2
10. Juventus	3	1	0	2	4: 6	2
11. Unirea Tricolor	3	0	1	2	5: 7	1
12. AMTE	3	0	1	2	2: 8	1

Elindult a másodosztály is...

BRASSÓ

ACFC—Prahova Ploesti 2:2 (2:0). Biró: Caiadan Bukarest. Nivótlan mérkőzés. Az ACFR csapatán megérzik Ströck és Székely hiánya. A ploestiek kezdenek s mindjárt az elején tetszetős, kemény játékkal indulnak. Mintegy 15 percig a CFR térfelen folyik a játék. A CFR nehezen magára talál és a 38. percben a 16-osról Kuszka szabadrugásból a védőfal feje fölött szépen ivelt labdát küld a kapu felső sarkába. (1:0). Most már a brassóiak diktálják az iramot és a 40. percben a kornerből kapott labdát Radu a hálóba továbbitja. (2:0).

A második félidő 2. percében a ploestiek kornert érnek el, Jepure szépen hátrahuzza a labdát és az a meglepett Schromm kapus mellett a kapuba repül. (2:1). A brassóiakon ismét meglátszik az összeszokatlan játék, kapkodnak, mig a ploestiek egyenlitésre törekednek, ami sikerül is: a 33. percben Reingruber kapu előtti kavarodásból kiegyenlit. (2:2).

BUKAREST

Maccabi—Brasovia 2:0 (1:0). A Brasovia nem mutatta azt a jó játékot, amit vártak tőle. A Maccabiból kitünt a két brasói szerzemény, Gidáli és Székely jó játéka. A Maccabi góljait Constantinescu lőtte. A Brasovia legjobb emberei Malek kapus és Zsigmond hátvéd.

PLOJEST

Elpis Konstanca—Plojest 2:1 (1:0).

1. csoport.

1. Maccabi	1	1	0	0	2:0	2
2. Elpis	1	1	0	0	2:1	2
3. ACFR	1	0	1	0	2:2	1
4. Prahova	1	0	1	0	2:2	1
5. Tricolor	1	0	0	1	1:2	0
6. Brasovia	1	0	0	1	0:2	0

LUGOS

Jiul—Vulturii 5:0 (2:0).

KRAJOVA

Rovine Grivica—TAC 2:2 (1:0).

2. csoport.

1. Jiul	1	1	0	0	5:0	2
2. TAC	1	0	1	0	2:2	1
3. Rovine Griviţa	1	0	1	0	2:2	1
4. AAC	0	0	0	0	0:0	0
5. UDR	0	0	0	0	0:0	0
6. Vulturii Textilă	1	0	0	1	0:5	0

SZATMÁR

Phönix—Olympia CFR 4:3 (3:1).

A Phönix nagy formában játszott. Pfefer (2), Jovicsin és Freiberg, illetve Vajda II. (2) és Pop a góllövők.

BESZTERCE

CFR Kolozsvár—Keramika 3:1 (0:0).

NAGYBÁNYA

Törekvés , Nagyvárad—Tricolor 2:2 (2:1).

Tukics és Milák, illetve Popa és Gallisz a gólszerzők.

3. csoport.

1. CFR	1	1	0	0	3:1	2
2. Phönix	1	1	0	0	4:3	2
3. Törekvés	1	0	1	0	2:2	1
4. Tricolor	1	0	1	0	2:2	1
5. Olympia CFR	1	0	0	1	3:4	0
6. Keramika	1	0	0	1	1:3	0

DICSŐSZENTMÁRTON

Sticla—Vitrometan 6:2 (2:0).

NAGYSZEBEN

Mures—Soimii 2:1 (1:1).

GYULAFEHÉRVÁR

Unirea—Nagyszebeni SE 4:0 (0:0).

4. csoport.

1. Unirea	1	1	0	0	4:0	2
2. Sticla	1	1	0	0	6:2	2
3. Mures	1	1	0	0	2:1	2
4. Soimii	1	0	0	1	1:2	0
5. Vitrometan	1	0	0	1	2:6	0
6. NSE	1	0	0	1	0:4	0

BACAU

Dacia Unirea—Stadiul Bacaoan 3:1 (2:0)

Román Kupa

MAROSVÁSÁRHELY

MMTE—IAR Brassó 1:1 (1:0). Meghosszabbitás sem hozott eredményt. Kovács, illetve Spirea a góllövő. Az IAR többet támadott.

SZÉKELYUDVARHELY

Astra—Hargita 2:2 (0:0). A rendes játékidő 1:1-re végződik. A meghosszabbitásban mindkét csapat még egy-egy gólt lőtt.

ZSOMBOLYA

ZsSE—Banatul 5:0 (2:0).

NAGYKÁROLY

Szatmári Törekvés—Viktoria 2:1 (0:1) Meghosszabbitás után.

RESICA

Politechnica—RMTE 1:1 (1:0).

Bajnoki mérkőzések

BRASSÓ

Olympia—Suburbiu 6:2 (1:1). Durva játék, sáros, felázott talajon. Storch biró kiengedte kezéből a mérkőzést. Góllövők az Olympiából: Thiess (2), Ludwig (2) Lautmann és Braun; a Suburbiuból: Bagoly (2).

Gloria—BMTE 0:0 (0:0). Biró: Melchior. A nagyon átázott pályán mindkét csapat nehezen mozgott. Állandó BMTE fölény. A sötétség miatt Melchior biró a mérkőzést befejezés előtt 15 perccel lefujja.

HOSSZUFALU

Isvorul Ivria 3:0 (1:0). Biró Sussu. Feltünő a hosszufalui csapat feljavulása, amely eddig már 5 értékes pontot szerzett magának és a táblázat élén áll.

MÁSODOSZTÁLYU BAJNOKIAK

Cukorgyári S. C. Botfalu Vultur 5:0 (2:0). Az eddig két veretlen másodosztályu csapat derbije. A cukorgyári csapat szép játékkal már megnyerte a brassói közönség tetszését. Biztosan halad a második osztály bajnoksága felé. Góllövők: Colosens (2), Albert. Son; Zelenyák 11-esből. Biró: Régeni.

Cercetas Venus 5:4 (3:4). Biró: Hoch. Durva játék mindkét részről, a biró több játékost kiállitott. Cercetasból: Renel (3), Stinghe (2) mig a Venusból Kelemen 11-esből, Stoi (11-esből) Biró és Kut a gólszerzők.

ZERNEST

Zernest—Soimii 2:1 (1:0). Durva mérkőzés, három játékost kiállitott Rotter biró. Gólok: Krizbai (2), illetve Zaharie.

IFJUSÁGI BAJNOKI:

BRASSÓ

BMTE Gloria 5:3 (4:2). Biró: Várhegyi. Diméný, Csürös (3), Márton II a BMTE Lázár. Boga, Nagy a Gloria góllövői.

HOSSZUFALU

Isvorul—Ivria 4:2 (2:1). Biró: Oancea.

Az Olympia és Suburbiu ifjusági csapatok mérkőzése az eső miatt elmaradt.

ARAD

Egyetértés—Soimii 1:0 (0:0)
Hakoah—Alimentaţia 8:1 (3:1)
Transsylvania—Olympia 4:3 (3:2)
ATE—Juventus 4:0 (0:0)

TEMESVÁR

Electrica—Fratelia 4:0 (2:0). Rapid—Hertha 5:1 (3:1). Kadima—Unirea 3:1 (3:0). TMTE—Ilsa 4:3 (3:2).

SZATMÁR

Barkochba—Kolping 2:0 (1:0.)

Barátságos mérkőzés

SEPSISZENTGYÖRGY

SMTE Dorobantul Plojesti 7:0 (3:0). A sok esőzéstől felázott pályán az SMTE élete legjobb játékát mutatva be, valósággal lehengerelte jóképességü plojestii ellenfelét. A gólok a következő sorrendben estek: Lusztig 29. p. Kovásznay 34. p. (11-es) Kovásznay 44 perc. A második félidőben Sinka 5 p. Barabás 11 p. Gerő 33 és 44 p. Biró: Várhegyi (Brassó).

Ascam Sparta (Brassó) 6:0 (3:0). Az egyre jobban fejlődő dohánygyári csapat is gólzáporral győzött az erősen tartalékolva kiálló Sparta ellen. Góllövők: Ráduly (3), Muşat (2) és Borbil. Biró: Tompa.

TORDA

KAC—Aries 4:1 (3:0).

NAGYENYED

NTK—Avantul Szászváros 2:1 (2:0).

SZAMOSUJVÁR

Spárta—Kolozsvári MSC 4:1 (2:0).

BRASSÓ

A CFR komb. Victoria komb. 6:1 (4:0). Gecse (3), Fleischman (2), Tutuian a CFR és Tok a Victoria gólját lövi.

Meyndt Schmoll 4:1 (0:1) cégmérkőzés.

BFC (Bertalan) BTV (Bertalan) 5:4 (4:1). Bara (3) Bedő, Zimmer illetve Winkler (4) a gólok szerzői.

A Ferencváros győzött a budapesti „örökderbin"

BUDAPEST

Ferencváros—Hungária 3:2 (1:0). Az örökderbin élénk izgalmas játék után a Ferencváros győzött. A gólsorrend: 20. perc Toldi 1:0. A második félidő 18. percében Sas beadásából Kardos egyenlit. A Ferencváros most nagy szerü akciót indit. rövid passzokkal játszik. A 30. percben Táncos lő gólt. 2:1. Egy perc mulva Turay megsérül és kiáll. A 32. percben Táncos pompás beadását Toldi remekül fejeli hálóba 3:1, a 36. percben erélyes támadás után Titkos kapussal együtt kapuba sodorja a labdát. 3:2.

Kispest—Budai 3:2 (2:1). A gólsorrend: 14. Héjjas 0:1. 42. Nemes 1:1. 44. p. Serényi 2:1 A második félidő 5 perc Héjjas (11-es) 2:2 45. p. Szabó II. 3:2.

III. kerület Szeged 2:0 (0:0). Megérdemelt győzelem. Pálinkás kapus ragyogó védése akadályozta meg a nagyobb vereséget. A második félidő 3. percében Kármán, a 6. percben Sárvári a gólszerzők.

Ujpest Bocskai 0:0. Mindkét csapat tartalékosan játszott. Lanyha iram. A Bocskai védelmet alaposan próbára tette az ujpesti csatársor. de megállta a helyét, különösen Alberti kapus remekelt.

MISKOLC

Phöbus—Attila 2:2 (1:1). A Phöbus kétszer is megszerezte a vezetést de az Attila mindkétszer egyenlitett.

— — — KAPOSVÁR

Soroksár—Somogy 1:1 (0:0). Gyenge szinvonalu játék.

A MAGYAR PROFIBAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. Hungária	4	3	0	1	18: 5	6
2. Kispest	4	2	1	1	7: 7	5
3. Attila	4	2	1	1	8: 9	5
4. Ujpest	3	1	2	0	11: 1	4
5. Ferencváros	3	2	0	1	7: 6	4
6. III. kerület	4	1	2	1	6: 6	4
7. Bocskai	2	1	1	0	4: 1	3
8. Phöbus	2	1	1	0	5: 3	3
9. Soroksár	4	1	1	2	5:10	3
10. Budai 11	3	1	0	2	8: 7	2
11. Somogy	3	0	2	3	5:24	2
12. Szeged	4	0	1	3	3: 8	1

Európa kupa:

Döntetlen az osztrák-cseh

Ausztria—Csehszlovákia 2:2 (2:0)

Bécs, szeptember 25.

Az osztrák—cseh Európa kupamérkőzés döntetlen! Az első félidőben az osztrákok fölénye nagy volt, a csehek a második félidőben jutottak lélegzethez. Érdekes, hogy mindkét csapatban két játékos érdeme a gólszerzés. Binder a 4. és 31. percben, Cek a második félidő 31. és 41. percben lőtték a gólokat.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

AZ EURÓPA KUPA ÁLLÁSA:

1. Olaszország	5	4	0	1	13:6	8
2. Ausztria	3	2	1	0	9:6	5
3. Magyarország	3	1	1	1	5:3	3
4. Csehszlovákia	3	0	2	1	4:6	2
5. Svájc	4	0	0	4	4:14	0

OSLÓ

Norvégia—Dánia 3:1 (2:0).

PRÁGA

Bécs—Prága 4:2 (1:1).

STOCKHOLM

Finnország—Svédország 5:4 (3:2.) Meglepetés.

Atlétika

Nagyon győztek a magyar atléták a csehek ellen

Magyarország—Csehszlovákia 96:37.

Budapest, szeptember 25.

A magyar atléták fölényes győzelmet arattak a csehek ellen. Az eredmények között több jó akad, mint amilyent a német—francia viadalon elértek: **100 m.:** 1. Sir M. 10.6 mp. 2. Gyenes M. 11 mp. 3. Hejduk Cs. **200 m.:** 1. Sir M. 21.6 mp. 2. Gyenes M, 21,8 mp, 3. Bergman Cs. 22.9 mp. **400 m.:** 1. Kneniczky Cs, 49.4 mp. 2. Vadas M. 49.8 mp, 3, Hruska Cs. 50.2 mp. **800 m.:** 1. Rosiczky Cs, 1 p. 59.6 mp. 2. Tölgyes M. 2 p. 00.2 mp. 3, Hosek Cs, 2 p, 01,5 mp, **1500 m.:** 1, Szabó M, 4 p, 01.2 mp. 2. Ignátz M, 4 p. 01.8 mp. 3. Hosek Cs. 4 p, 02 mp. cseh rekord! **5000 m:** 1. Szilágyi M. 15 p. 05 mp. 2. Kelen M. 15 p. 06 mp. 3. Hron Cs, 15 p, 57.8 mp. **Magasugrás:** 1. Kerkovits M. és Horak Cs. 191 cm. cseh rekord. 3. Késmárki M. 184 cm. **Távolugrás:** 1. Dombovári 703 cm. 2. Polame Cs. 680 cm. 3. Somló M. 669 cm. **Rudugrás:** 1. Zsuffka M. 380 cm. 2. Votava Cs. és Hadházy M. 360 cm. **Sulydobás:** 1. Darányi M. 15,31 m. 2. Douda Cs, 15.02 m. 3. Csányi M. 14,37 m. **Gerelyvetés:** 1. Várszegi M. 63.34 m. 2. Farkas M, 60,89 m, 3. Mala Cs, 58.36 m. **Diszkoszvetés:** 1. Donogán M, 46.70 m. 2. Remecz M. 46.42 m. 3, Knotek Cs, 44.55 m. **110 gát:** 1. Kovács M, 15.4 mp. 2. Jávor M, 15.5 mp. 3. Polame Cs, 16.4 mp. **400 gát:** 1. Kováts 55.2 mp. 2. Héjjas M, 56,8 mp, 3. Rosiczky Cs. 58 mp.

Országos rekordot futott a MAC ifjusági stafétája a magyar 4x400 méteres bajnokságon, 3 p. 32.2 mp.-es idővel.

NÉMETORSZÁG—FRANCIAORSZÁG 95:55.

Magdeburgban fölényesen győztek a németek a következő eredményekkel, melyek között kevés a kimagasló.:

100 m.: 1. Borchmeyer (n.) 10.7 mp. 2. Gillmeister (n.) 11 mp. **200 m.:** 1. Hornberger (n.) 22.3 mp. 2. Schein (n.) 22.5 mp. **400 m.:** 1. Voigt (n.) 49.1 mp. 2. Skavinsky (fr.) 50 mp. **800 m.:** 1. Dessecker (n.) 1 p. 54.1 mp. 2. Merkens (n.) 1 p. 55 mp. **1500 m.:** Normand (fr.) 3 p. 59.8 mp. 1. Starler (n.) 4 p. 01 mp. **5000 m.:** 1. Lefevre (fr.) 15 p. 27.9 mp. 2. Siering (n.) **110 gát:** 1. Werner (n.) 15.1 mp. 2. Bernard (fr.) **Magasugrás:** 1. Weinkötz 185 cm. 2. Martens (fr.) 180 cm. **Távolugrás:** 1. Lang (n.) 727 cm. 2. Paul (fr.) 725 cm. **Rudugrás:** 1. Wegner (n.) 390 cm. 2. Schuller (n.) 370 cm. **Sulydobás:** 1. Wölke (n.) 15.86 m. 2. Schröder (n.) 15.56 m. **Diszkosz:** 1. Winter (fr.) 49.92 m. **francia rekord.** 2. Sievert (n.) 47.14 m. **Gerely:** 1. Weimann (n.) 63.54 m. **4x100 m.:** 1. Németország 42.1 mp. 2. Franciaország. **4x400 m.:** 1. Németország 3 p. 18 mp. 2. Franciaország.

BÉCS

Ausztria—Olaszország hölgyatléták 52.5—40.5.

Három osztrák és egy olasz rekord volt a versenyen. Az osztrák rekordok: Novák 148 cm. magasugrásban, Vancura 12.6 mp. 100 méteren és Spender 26.2 mp. 200 méteren. Az olasz rekordot Testoni javitotta 528 cm.-es távolugrásával.

Tenisz

Kikaptak a román versenyzők Szófiában

Csak Somogyi Klári győzött a női párosban

Bulgária nemzetközi bajnokságán, az erős mezőnyben. Az eredmények:

Női egyes: Krauss osztrák—Caracosteáné 6:2, 6:0, Krauss—Somogyi Klári 5:7, 7:5, 6:2. Gostica jugoszláv—P. Zizovits Lenke 6:4, 6:4, **Döntő:** Krauss—Gostica 7:5, 6:4. **Női páros döntő:** Krauss osztrák, Somogyi román—Lenos görög, Gostica jugoszláv 6:4, 5:7, 8:6. **Férfi páros:** Schaeffer, Puncec jugoszlávok—Schmidt, Botez 12:10, 7:5, 6:4. A román párnak nyolcszettlabdája volt! **Döntő:** Schäffer, Puncec jugoszláv—Kinzel osztrák, Xidis görög 6:2, 8:6, 3:6, 6:3.

KOLOZSVÁR

Universitatea—Doherty (Bukarest) 3:2. Camaresescu kupa. Az Universitatea a jövő héten Bukarestben játssza le a döntőt a TCR csapatával.

Tilden nyerte a profik párisi nemzetközi versenyét, a döntőben 6:2, 6:4, 7:5 arányban győzött a francia Plaa ellen.

Kerékpár

A BMTE KERÉKPÁRVERSENYÉT a Brassó—Sepsiszentgyörgy—Brassó körülbelül 65 km.-es távon szép sikerrel rendezte meg. Délelőtt negyed 10 órakor indult a nyolc főnyi mezőny. A végeredmény: 1. Thieme Vallentin KTV 2 ó. 55 p. 2. Szabó Jenő Vultur 2 ó. 58 p. 3. Vajda Gyula SMTE 3 ó. 32 p. 4. Gáll István BMTE.

Elitélték a bukaresti Paramount-fiók vezetőit

olyan devizakihágásért, amely a Banca Nationala szerint — nem történt meg

Bukarest, szeptember 25

Egy fővárosi sajtókampány hatása alatt körülbelül most másfél éve sorozatos könyvvizsgálatot tartottak a pénzügyi hatóságok a külföldi filmházak bukaresti képviseleteinél, amelyeket adó eltitkolással vádoltak meg egyes román lapok. Néhány filmház ellen indult is eljárás, milliós birságokat róttak ki rájuk, amelyeket természetesen a pénzügyminiszterium vagy bíróság megsemmisitett mert semmi alapjuk nem volt. Ebben a filmházellenes hangulatban keletkezett a Paramount-filmgyár devizakihágási pere is. Ott ugyanis, ahol nem lehetett adóeltitkolást találni, beleköttöttek a devizaügyletekbe. Feljelentés, házkutatás, beidézés az ügyészségre, kihallgatások, vád alá helyezés.

A vád az, hogy a Paramount romániai fiókja 2 millió 96 ezer lejt a Banca Nationala engedélye nélkül átutalt newyorki központjának.

Több mint egy évig tartó vizsgálat után a per tárgyalásra került az ilfovi törvényszéken. A tárgyaláson a Paramount okmányokkal igazolta, hogy a Banca Nationala, amelynek a devizatörvény kizárólagos jogot ad arra, hogy bünvádi eljárást inditson valutakihágási ügyekben, lemondott erről a jogáról és irásban elismerte, hogy a kifogásolt devizaoperácó nem volt törvényellenes. Az ügy annakidején ezzel el is volt intézve. jóval később eljárás indult meg **Forgács Jenő,** egy budapesti kereskedelmi vállalat romániai képviselőjének devizakihágási ügyében és a vizsgálat során az ügyészség rábukant a „Paramount" cég régen elintézett átutalási ügyére és a vizsgálóbiró kiterjesztette a vizsgálatot erre a cégre is. És ami egészen különös,

a Banca Nationala közegei, figyelmen kivül hagyva az előző irásos beszüntető határozatot, kihágási jegyzőkönyvet vettek fel a Paramount ellen

és ennek alapján az ügyészség vád alá helyezte a bukaresti képviselet három vezetőjét, dr. Palugyai Miklós igazgatót, Troica Siter és Saul Streit cégjegyzőket.

A büntető per már folyamatban volt, a mikor

A Paramount ujabb levelet kapott a Banca Nationalától, amelyben a jegyintézet leszögezi, hogy a kifogásolt ügylet nem történt olyan körülmények között, amelyek miatt a devizatörvényt kellene alkalmazni.

Vagyis a Banca Nationala most már másodizben változtatott az álláspontján. Annál furcsábban hatott, hogy a folytatólagos tárgyaláson

a Banca Nationala ügyésze mégis a devizatörvény alkalmazását kérte,

csatlakozva a vádhatóság felfogásához, hogy a Banca Nationala nem léphet vissza olyan ügyben, amelyben az eljárás éppen az általa felvett kihágási jegyzőkönyv lapján indult meg. A törvényszék is ezt az álláspontot tette magáévá és a Paramount három vezető tisztviselőjét 15—15 napi elzárásra és fejenként 100.000 lej birságra itélte, — olyan kihágásért, amelyről a Banca Nationala kétizben is igazolta, hogy nem történt meg.

Az itélet nemcsak gazdasági, hanem jogászkörökben is méltán keltett feltünést és sok jogi vitára adott alkalmat. A Paramount vezetői természetesen fellebbeztek.

Félrevezetik Önt, ha „OLLA" helyett silány utánzatokat ajánlanak. Utasitsa vissza s ragaszkodjék az eredeti csomagolásu „OLLA"-hoz.

Károlyi Mihály gyermekei hazatérhetnek Magyarországra

Budapest, szeptember 25.

A hétfő reggel megjelent budapesti lapok jelentése szerint **Károlyi Mihály** gróf két gyermeke: a 19 éves **Ádám** és a 15 éves **Éva** már a napokban visszaérkezik Budapestre. Az 1918 évi októberi forradalom vezérének gyermekei **állandóan Magyarországon akarnak letelepedni.** Visszatérésüket a napokban elhunyt Károlyi József gróf közbenjárása tette lehetővé, aki egyébként végrendeletében ugy intézkedett, hogy a Károlyi Mihálytól elkobzott hatalmas hitbizományok jövedelme is a két gyermekre szálljon.

Pénzhamisitó bandát fogtak egy marosmegyei községben

Marosvásárhely, szeptember 25

A Marosvásárhely közelébe fekvő Mezőszabad községben a csendőrségnek hosszas nyomozás után négytagu pénzhamisitó bandát sikerült lelepleznie. — Amint kiderült, ez az a társaság, amely hosszu idő óta az egész megyét hamis kétlejesekkel és hamis százlejesekkel árasztotta el.

A leleplezett pénzhamisitók neve még ismeretlen. A csendőrség a marosvásárhelyi ügyészségre kiséri át a négy pénzhamisitót.

Primăria Municipiului Braşov.

No. 17048—1934. Serv. silvic.

HIRDETMÉNY.

Közhirré tétetik, hogy 1934 évi október hó 12-én délelőtt 10 órakor Brassó város erdőhivatalában a nyilvános számvitelre vonatkozó törvény 88—110. paragrafusainak figyelembe vétele mellett, zárt. lepecsételt ajánlatok benyujtása mellett, nyilvános árverésen a „Padina-Zag" nevü erdőrészből termelt, röviditett 2333.84 köbméter fenyőhaszonfát adunk el.

Kikiáltási ár köbméterenként 135 lej.

A leteendő bánatpénz 20.000 lej készpénzben, vagy 40.000 lej állami értékpapirokban.

Részletes feltételek a városi erdőhivatalnál naponta a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az állandó választmány az árverés sürgős megtartását határozta el.

Braşov, la 20. Septembrie 1934.

Comisia Interimară:

Preşedinte:
C. Dumitrescu Pârvu m. p.

Secretar General:
Dr. Popovici m. p.

Seful serviciului: **Ing. Albrich** m. p.

ÉPITŐIPARI KÖNYVEK

Soltész József: Családi és Weekendházak. Több kidolgozott tervrajzzal (Anyagismertetés, modern épitőanyagok, tervrajzok, költségvetések, Epitkezések végrehajtása.) *Ujdonság. Ára 60.— lej.*

Némethy: Kőmüvesmesterség. Gyakorlati kézikönyv kőmüvesek, munkavezetők, vállalkozók és kőmüvesmesteri vizsgára készülő segédek és gyakornokok részére. Hatodik javitott és bővitett kiadás, 920 ábrával 144.— L

Bossányi: Kőmüves és kőfaragó szerkezetek 150.— „

Bossányi: Épitészeti alaktan 144.— „

Clementis: Bádogosság 132.— „

Grofesik: Épitőipari anyagtan 120.— „

Lázár—Streek: A házi vizvezeték, csatornázás, gázberendezés 120.— „

Littván: Ipari számtan és árkalkuláció 96.— „

Neményi P.: Vasbeton szerkezetek 150.— „

Németh Zoltán: Az ács 84.— „

„ „ Epiők zsebkönyve 60.— „

„ „ Betonmunkák zsebkönyve 48.— „

Róth: Iparosok könyvvezetése 47.— „

Raffay: Faipari szerkezettan 48.— „

Wagen: Mázolók és szobafestők kézikönyve 48.— „

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvosztálya

modern könyvkereskedésében, ahol nagy választék van az összes szépirodalmi és müszaki könyvekben. Póstai megrendeléseket raktárról azonnal elintézünk.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betükből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegü hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési dijak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Vajat 100—150 kg. veszünk hetenként „készpénz" jeligére a kiadóban. 14867

Keresek Fordson traktort, garantált üzemképest. Séra, Sft. Gheorghe. 14972

Állást nyer

Keresünk elsőrangu rövidáru üzletünkbe jómegjelenésü, jó eladó, minden információt kibiró, román, magyar, lehetőleg német nyelvet is beszélő segédet. Arcképes, életrajzzal bizonyitványmásolatokkal ellátott ajánlatokat „20.000 lakosu város" jeligére a kiadóba. 14897

Állást keres

Középkoru magyar uriasszony, ügyvéd felesége, házvezetőnőnek ajánlkozik egyedülálló idősebb urhoz, vagy urinőhöz. Cim: 14887 szám alatt a kiadóban.

Főmolnári állást keresek nagyobb kereskedelmi vagy vámmalomban, az ország bármely részében; elhanyagolt malmok javitását, szerelését elvállalom. Nagy şef-morar, Cainargea-Mare, Durostor. 1950

45 éves intelligens nő gazdasszonynak ajánlkozik. Cim a kiadóban. 14915

Vegyes

Gyakorlati román, magyar, német, gyorsirási (stenogrfaia), román nyelv és helyesirási, gépirástanitási, másolási, forditási tanfolyam nyilik meg Szent János-utca 27. alatt, dr. Dénes ügyvéd vezetése mellett 1934. szeptember 17-től. Információk a szokásos irodai órákban. 14770

A HÁZICUKRÁSZAT KÉZIKÖNYVE. Krbekné kitünő munkája alapján a legegyszerübb és a legkülönlegesebb tésztákat mindenki házilag készitheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel Ára félvászon kötésben 40 lej. Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.

Biri néni szakácskönyve a legjobb s mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100'— lej. Postán utánvéttel szállitja a **Brassói Lapok Könyvosztálya.**

Méhészet gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Irta: **IGNÁCZ S.** 122 szövegrajzzal. 260 oldal ára **120 Lei** **Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában**

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla — Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: *Lap- és könyvkiadó R.-T. Brasov.*

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.